

Bryssel 8.12.2021
COM(2021) 782 final

2021/0411 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

**jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisestä tietojenvaihdosta ja neuvoston
puitepäätöksen 2006/960/YOS kumoamisesta**

{SEC(2021) 420 final} - {SWD(2021) 374 final} - {SWD(2021) 377 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Yleinen tausta

Kuten EU:n turvallisuusunionistrategiassa¹, EU:n uudessa terrorisminvastaisessa ohjelmassa² ja vuosien 2021–2025 järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa koskevassa EU:n strategiassa³ todetaan, ylikansalliset uhat edellyttävät koordinoituja ja entistä kohdennetumpia ja mukautetumpia vastatoimia. Järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin torjunnassa etulinjassa ovat kentällä toimivat kansalliset viranomaiset, mutta unionin tason toimet ja maailmanlaajuiset kumppanuudet ovat ensisijaisen tärkeitä. Niiden avulla varmistetaan tehokas yhteistyö sekä tietojen ja tietämyksen vaihto kansallisten viranomaisten välillä, mitä tuetaan yhteisellä rikosoikeudellisella kehyksellä ja tehokkailla taloudellisilla keinoilla. Lisäksi järjestäytynyt rikollisuus ja terrorismi osoittavat sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden välisen yhteyden merkityksen. Nämä uhat leviävät rajojen yli, ja niiden ilmenemismuotona ovat järjestäytyneet rikollis- ja terroristiryhmät, jotka harjoittavat monenlaista rikollista toimintaa.

Alueella, jolla ei suoriteta sisärajavaltontaa, jäljempänä 'Schengen-alue'⁴, yhden jäsenvaltion poliiseilla olisi oltava (samoin edellytyksin) pääsy samoihin tietoihin kuin heidän kollegoillaan on toisessa jäsenvaltiossa. Niiden olisi tehtävä yhteistyötä tehokkaasti ja oletusarvoisesti koko unionin laajuisesti. Rikosasioita koskevien tietojen vaihto on näin ollen keskeinen tekijä Schengen-alueen turvallisuuden takaamisessa.

Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyssä yleissopimuksessa, jäljempänä 'Schengenin yleissopimus', määrätään sekä Schengen-alueen sisärajatarkastusten lakkauttamisesta että tietojenvaihtoa ja poliisiyhteistyötä koskevista säännöistä. Lisäksi on perustettu Schengenin tietojärjestelmä, jäljempänä 'SIS-järjestelmä', jolla on luotu EU:n yhteinen turvallisuus- ja rajatietokanta, jossa jaetaan kuulutusten avulla tietoja etsityistä ja kadonneista henkilöistä ja esineistä.

Vuoden 2021 vakavaa ja järjestäytynyttä rikollisuutta koskevan EU:n uhkakuva-arvion⁵, jäljempänä 'EU SOCTA', mukaan yli 70 prosenttia järjestäytyneistä rikollisryhmistä toimii useammassa kuin kolmessa jäsenvaltiossa. Vuoden 2021 EU SOCTA -arviossa ja EMCDDA:n Euroopan huumeraportissa⁶ yksilöidään useita aloja, joilla vakava ja järjestäytynyt rikollisuus näyttää olevan kasvussa. Samaan aikaan, kuten joulukuussa 2020 hyväksytyssä terrorisminvastaisessa ohjelmassa⁷ todetaan, terrorismin uhka on EU:ssa edelleen korkealla tasolla.

Schengen-alue on maailman laajin vapaan matkustamisen alue. Sen ansiosta yli 420 miljoonaa ihmistä voi liikkua vapaasti ja tavarat ja palvelut kulkevat esteettä.

¹ COM(2020) 605 final.

² COM(2020) 795 final.

³ COM(2021) 170 final.

⁴ Schengen-alueeseen kuuluvat Alankomaat, Belgia, Espanja, Islanti, Italia, Itävalta, Kreikka, Latvia, Liechtenstein, Liettua, Luxemburg, Malta, Norja, Portugali, Puola, Ranska, Ruotsi, Saksa, Slovakia, Slovenia, Suomi, Sveitsi, Tanska, Tšekki, Unkari ja Viro.

⁵ Europol (2021), Vakavaa ja järjestäytynyttä rikollisuutta koskeva Euroopan unionin uhkakuva-arvio (EU SOCTA).

⁶ Euroopan huumaussaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus (EMCDDA), Euroopan huumeraportti 2021.

⁷ COM(2020) 795 final.

Jäsenvaltioiden välisten rajatarkastusten poistamisen myötä Schengen-alueesta on tullut osa eurooppalaista elämäntapaa. Se symboloi Euroopan keskinäisiä yhteyksiä ja Euroopan kansalaisten välisiä siteitä.⁸ Lisäksi Schengen-alue edistää sisämarkkinoiden tehokasta toimintaa ja siten unionin talouden kasvua.⁹

Ihmisten lisääntyvä liikkuminen EU:ssa aiheuttaa kuitenkin myös lisähaasteita rikollisuutta koskevien uhkien ehkäisemisessä ja torjunnassa sekä yleisen turvallisuuden varmistamisessa. Lähes 2 miljoonaa työntekijää liikkuu rajojen yli säännöllisesti, mukaan lukien 1,3 miljoonaa rajatyöntekijää.¹⁰ Vaikka covid-19-pandemia on vähentänyt EU:n sisäistä liikkumista, muuttovirrat ovat todennäköisesti jatkossakin suuria.

Viime vuosina Schengen-aluetta ovat koetelleet toistuvasti useat kriisit ja haasteet, jotka ovat johtaneet siihen, että useat jäsenvaltiot ovat ottaneet sisärajavalvonnan uudelleen käyttöön. Yksi syy tällaiseen päätökseen on ollut laittomien muuttajien hallitsematon edelleen liikkuminen¹¹, jonka nämä jäsenvaltiot katsovat muodostavan vakavan uhan yleiselle järjestykselle tai sisäiselle turvallisuudelle, mikä oikeuttaa rajavalvonnan palauttamisen. Asetuksen (EU) 2016/399¹², jäljempänä 'Schengenin rajasäännöstö', mukaisesti rajavalvonnan väliaikaista palauttamista voidaan käyttää viimeisenä keinona ainoastaan rajoitetun ajan poikkeuksellisissa olosuhteissa (kuten vuosien 2015–2016 muuttoliikekriisi). Parannettavaa on erityisesti poliisitarkastusten käytössä ja yhteistyössä, luonnollisesti myös tietojenvaihdon ja viestinnän osalta. Näillä toimenpiteillä, erityisesti jos niitä yhdistellään, voidaan päästä edelleen liikkumisen valvonnassa samoihin tuloksiin kuin väliaikaisella sisärajavalvonnalla, minkä lisäksi ne ovat lievempiä henkilöiden, tavaroiden ja palvelujen vapaan liikkuvuuden kannalta.

Nopeasti kehittyvä rikollisuus ja ihmisten lisääntynyt liikkuminen viittaavat siihen, että EU:n ja Schengen-alueen lainvalvontaviranomaisten välinen rajatylittävä yhteistyö on ratkaisevan tärkeää rikosten torjumiseksi ja sen mahdollistamiseksi, että alueella laillisesti oleskelevat kansalaiset ja kolmansien maiden kansalaiset voivat turvallisesti käyttää oikeuttaan liikkua vapaasti. On kuitenkin edelleen merkittäviä haasteita, jotka liittyvät lainvalvontaviranomaisten kykyyn vaihtaa tietoja muiden jäsenvaltioiden vastaavien viranomaisten kanssa tuloksellisella ja tehokkaalla tavalla. Nämä valmiudet vaihtelevat edelleen suuresti jäsenvaltioiden välillä, mikä korostaa tietojenvaihdon tuloksellisuuden ja tehokkuuden kannalta haitallista hajanaisuutta. Tämän seurauksena rikolliset ja rikollisryhmät käyttävät edelleen hyväkseen tätä tehottomuutta rajatylittävässä toiminnassaan, ja laittomien muuttajien edelleen liikkuminen aiheuttaa edelleen ongelmia.

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Tämän ehdotuksen yleisenä tavoitteena on säännellä EU:n lainvalvontaviranomaisten välisen tietojenvaihdon organisatorisia ja menettelyllisiä näkökohtia, jotta voidaan edistää tuloksellista ja tehokasta tietojenvaihtoa ja siten suojata täysin toimivaa ja häiriönsietokykyistä Schengen-aluetta. Ehdotuksessa ei (erityisesti) rajoiteta niiden sääntöjen soveltamista, joilla säännellään SIS-järjestelmän kuulutuksia koskevaa tietojenvaihtoa kansallisella tasolla esitettyjen lisätietopyyntöjen toimistojen, jäljempänä 'SIRENE-toimisto', kautta.

⁸ Schengen-aluetta koskeva Eurobarometri 474.

⁹ COM(2021) 277 final, 2.6.2021.

¹⁰ Euroopan komissio (2017), Kasvun ja yhteenkuuluvuuden edistäminen EU:n raja-alueilla.

¹¹ Muita yleisimpiä jäsenvaltioiden ilmoittamia syitä olivat vuosien 2015–2016 muuttoliikekriisi, jatkuva terrorismin uhka ja covid-19-pandemia.

¹² Asetus (EU) 2016/399 (Schengenin rajasäännöstö).

Tämä ehdotus jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välistä tietojenvaihtoa koskevaksi direktiiviksi on osa johdonmukaista pakettia, joka sisältää myös ehdotuksen operatiivisen rajatylittävän poliisiyhteistyön vahvistamista koskevaksi neuvoston suositukseksi, ehdotuksen poliisiyhteistyötä koskevan automaattisen tietojenvaihtomekanismin (Prüm II -asetus) tarkistamista koskevaksi asetukseksi ja Schengenin rajasäännösten muuttamista koskevan ehdotuksen, kuten kesäkuussa 2021 annetussa komission tiedonannossa *Toimivaa ja kestävä Schengen-alue edistävä strategia*¹³ esitetään. Yhdessä näillä ehdotuksilla pyritään luomaan poliisiyhteistyösäännöstö, jonka tavoitteena on virtaviivaistaa, tehostaa, kehittää, nykyaikaistaa ja helpottaa asiaankuuluvien kansallisten virastojen välistä lainvalvontayhteistyötä ja siten tukea jäsenvaltioiden vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin torjuntaa.

Tämä ehdotus, jossa otetaan täysimääräisesti huomioon lainsäätäjän lausunto, perustuu ehdotukseen liittyvässä vaikutustenarvioinnissa esitettyihin havaintoihin. Näihin havaintoihin kuuluvat myös tiedot, analyysit ja suositukset, jotka perustuvat kuuden viime vuoden aikana tehtyihin poliisiyhteistyön Schengen-arviointeihin, toimia aiemman kolmannen pilarin säännösten yhdenmukaistamiseksi tietosuojasääntöjen kanssa koskevaan komission tiedonantoon¹⁴, kahden viime vuoden aikana toteutettuihin laajoihin asianomaisten sidosryhmien kuulemisiin sekä neuvoston 15 viime vuoden aikana laatimiin tärkeisiin ohjeisiin. Tämän yhdistetyn analyysin perusteella on määritetty kolme päätavoitetta. Tällä ehdotuksella pyritään saavuttamaan ne siten, että puututaan kolmeen taustalla olevaan ongelmaan.

- (1) Tietojenvaihtoa koskevien selkeiden ja vankkojen yhteisten sääntöjen puuttuminen

Tämän ehdotuksen ensimmäisenä tavoitteena on varmistaa täsmällisillä, johdonmukaisilla ja yhteisillä säännöillä, että minkä tahansa jäsenvaltion lainvalvontaviranomaisilla on yhtäläiset mahdollisuudet käyttää muissa jäsenvaltioissa saatavilla olevia tietoja rikosten ehkäisemistä ja paljastamista, rikostutkintaa tai rikosoikeudellisia toimia varten **noudattaen samalla perusoikeuksia, mukaan lukien tietosuojavaatimukset.**

Jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaiset osallistuvat päivittäin rajatylittävään rikosten vastaisiin toimiin liittyvään tietojenvaihtoon. **Kansallisen tason säännöt kuitenkin haittaavat tuloksellista ja tehokasta tiedonkulkua.** Niiden lainvalvontatietojen vaihtoa koskevat yleiset säännöt, joilla on rajatylittävää merkitystä jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten kannalta, vahvistetaan Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisen tietojen ja tiedustelutietojen vaihdon yksinkertaistamisesta vuonna 2006 ennen Lissabonin sopimuksen voimaantuloa tehdyssä neuvoston puitepäätöksessä 2006/960/YOS¹⁵, jäljempänä 'ruotsalainen puitepäätös'. Ruotsalaisella puitepäätöksellä korvattiin osittain Schengenin sopimuksen soveltamisesta vuonna 1990 tehdyn yleissopimuksen¹⁶ poliisiyhteistyötä koskeva luku.

Ruotsalaisessa puitepäätöksessä vahvistetaan **periaatteet**, joiden mukaisesti tietoja olisi jaettava (saatavuutta ja yhtäläistä pääsyä koskevat periaatteet), **määräaika**, jonka kuluessa tietoja koskevaan pyyntöön olisi vastattava, **lomakkeet**, joita olisi käytettävä tällaisten pyyntöjen esittämiseen ja niihin vastaamiseen, sekä **tietosuojatoimet**, jotka on varmistettava näitä tietoja käsiteltäessä.

¹³ COM(2021) 277 final, 2.6.2021.

¹⁴ COM(2020) 262 final, 24.6.2020.

¹⁵ EUVL L 386, 29.12.2006, s. 89–100.

¹⁶ EYVL L 239, 22.9.2000, s. 19–62.

Käytännössä vuoden 2006 ruotsalainen puitepäättös on kuitenkin epäselvä, mikä haittaa merkityksellisten tietojen saatavuutta ja yhdenvertaista pääsyä koskevien periaatteiden täysimääräistä täytäntöönpanoa rajatylittävissä tilanteissa.¹⁷ Tämän seurauksena kansallisen tason säännöt haittaavat edelleen tiedonkulkua huolimatta pyrkimyksistä täydentää ruotsalaisen puitepäättöksen vaatimuksia neuvoston ei-sitovilla ohjeilla¹⁸. Näin ollen nykyiset epävarmuustekijät säilyisivät ja vaikuttaisivat edelleen kielteisesti tulokselliseen ja tehokkaaseen tietojenvaihtoon, jolloin EU:n turvallisuusympäristön kehitykseen ja lisääntyneeseen rajatylittävään liikkumiseen liittyviin vaikutuksiin ei olennaisesti puututtaisi.

Tästä syystä se, että direktiivillä luodaan oikeudellinen kehys tätä tarkoitusta varten, mahdollistaa sääntöjen paremman seurannan ja täytäntöönpanon EU:n tasolla ja kansallisella tasolla samalla kun varmistetaan kansallisten käytäntöjen lähentyminen ja parannetaan siten jäsenvaltioiden välisen tiedonkulun tuloksellisuutta ja tehokkuutta.

- (2) Tietojenvaihtoon käytettävien yhteisten rakenteiden ja tehokkaiden hallinnointivälineiden puuttuminen

Tämän direktiiviehdotuksen toisena tavoitteena on lähentää yhteisiä vähimmäisvaatimuksia keskitettyjen asiointipisteiden tehokkaan ja tuloksellisen toiminnan varmistamiseksi. Nämä yhteiset vähimmäisvaatimukset koskevat kokoonpanoa, rakenteita, vastuuta, henkilöstöä ja teknisiä valmiuksia.

Jäsenvaltiot ovat vastuussa lain ja yleisen järjestyksen ylläpitämisestä sekä sisäisen turvallisuuden suojaamisesta.¹⁹ Ne voivat periaatteessa järjestää lainvalvontaviranomaisensa ja -palvelunsa vapaasti parhaaksi katsomallaan tavalla. Lainvalvontayhteistyön rakenteiden osalta kaikki jäsenvaltiot ovat perustaneet tai ovat perustamassa keskitettyä asiointipistettä²⁰, jonka tehtävänä on kanavoida mahdollisimman paljon tietojenvaihtoa. Lainvalvontaviranomaiset voivat myös vaihtaa tietoja kansallisen lainsäädännön tai sisäisten sääntöjen perusteella suoraan keskenään. Vaikka kansallisten keskitettyjen asiointipisteiden organisoinnin yhdenmukaistamiseksi on laadittu erilaisia käsikirjoja ja kansallisia tietokoosteita, niiden rakenteissa, tehtävissä, välineissä ja valmiuksissa on edelleen merkittäviä jäsenvaltioiden välisiä eroja.

Tämän vuoksi **jäsenvaltioilla ei aina ole tarvittavia rakenteita, jotta ne voisivat vaihtaa tietoja muiden jäsenvaltioiden kanssa tuloksellisesti ja tehokkaasti.** Kansalliset keskitetyt asiointipisteet eivät aina hoida koordinoitavansa, ja niillä ei välttämättä ole resursseja vastata kasvavaan pyyntöjen määrään.

Niillä ei aina ole tarvittavia tiedonhallintavälineitä (esimerkiksi asianhallintajärjestelmä, jossa on yhteinen ohjauspaneeli ja automaattinen tietojen lataaminen ja ristiintarkastus). **Keskitetyillä asiointipisteillä ei myöskään aina ole suoraa ja käyttäjätavallista pääsyä kaikkiin asiaankuuluviin EU:n ja kansainvälisiin tietokantoihin** ja alustoihin. Lisäksi joillakin keskitetyillä asiointipisteillä on rajallinen pääsy **asiaankuuluviin kansallisiin tietokantoihin**, mikä viivästyttää edelleen yleistä tietojenvaihtoprosessia. Keskitetyillä

¹⁷ Näitä ratkaisematta olevia kysymyksiä on korostettu erityisesti poliisiyhteistyötä koskevissa Schengen-arvioinneissa. Näissä maakohtaisissa arvioinneissa korostetaan, että käytännöt vaihtelevat toisesta sopimusvaltiosta riippuen. Ne kattavat myös asiaankuuluvat neuvoston ohjeet ja Schengenin sopimuksen soveltamisesta vuonna 1990 tehdyn yleissopimuksen poliisiyhteistyötä koskevan luvun sekä niihin liittyvät kahdenväliset ja monenväliset sopimukset.

¹⁸ Esimerkiksi neuvoston asiakirja 5825/20, Lainvalvontatietojen vaihdon käsikirja, 2.12.2020.

¹⁹ SEUT-sopimuksen 72 artikla.

²⁰ Keskitetty asiointipiste on kansallinen tietokeskus, johon on keskitetty tietojen vastaanottaminen, käsittely ja lähettäminen muihin maihin. Se kokoa samaan hallintorakenteeseen kaikki tärkeimmät kansainväliset ja EU:n lainvalvontaviranomaisten viestintäkanavat (Interpol, Europol ja SIRENE).

asiointipisteillä ei myöskään välttämättä ole riittävästi resursseja, jotta ne voisivat vastata nopeasti ja tehokkaasti vastaanotettujen pyyntöjen kasvavaan määrään. Henkilö- ja tietotekniikkaresursseja ei ole aina lisätty suhteessa pyyntöjen kasvavaan määrään.

Nykyaikaisella tiedonhallinta-arkkitehtuurilla, jota käytetään jo joissakin ”kehittyneissä” keskitetyissä asiointipisteissä, voidaan lievittää rajallisiin henkilöresursseihin kohdistuvia jännitteitä sisällyttämällä toimivaltaisten viranomaisten hallussa olevat tiedot heidän omiin tietokantoihinsa ja siten seurata tietopyyntöihin vastaamisen määräaika.²¹ Keskitetyissä asiointipisteissä saatavilla olevia tietokantoja ei aina hyödynnetä täysimittaisesti, mikä johtuu **alkeellisista hakutyökaluista**, jotka estävät translitterointitekniikoiden²² ja ”sumean logiikan”²³ hakutoimintojen käyttöön. Translitteroinnin ja sumean logiikan hakuvaihtoehtojen puuttuminen tietojärjestelmistä estää virkamiehiä saamasta kattavia tuloksia (osumia) ainutlaatuisella kyselyllä. Tämän seurauksena virkamiesten on tehtävä uusi haku kaikkien sellaisten henkilötietojen osalta, joita hän tutkii, mikä lisää työtaakkaa ja hidastaa näin hakuprosessia (esimerkiksi etu- ja sukunimen järjestyksen kääntäminen sekä saman henkilön nimestä käytetty eri kirjoitusasu, joka johtuu eri kielistä, aakkosista ja erikoismerkeistä).

Tällä hetkellä määräajat ylittyvät lähes aina silloin, kun tarvitaan tuomioistuimen lupa. **Oikeusviranomaisen toiminnallisella käytettävyydellä**, kuten on jo tehty tuloksellisimmissa ja tehokkaammissa keskitetyissä asiointipisteissä, voidaan lieventää aiheettomia viivästyksiä. Tapaukset, jotka edellyttävät tuomioistuimen lupaa, voidaan käsitellä nykyistä nopeammin, mikä tarkoittaa, että määräaikoja voidaan noudattaa helpommin myös näissä tapauksissa.

- (3) EU:n sisällä tapahtuvan tietojenvaihdon nykyisten viestintäkanavien käytön yhteisten käytäntöjen puuttuminen

Tämän direktiiviehdotuksen **kolmantena tavoitteena on puuttua jäsenvaltioiden väliseen lainvalvontatietojen vaihtoon käytettävien viestintäkanavien lisääntymiseen ja vahvistaa Europolin asemaa EU:n rikostietokeskuksena sen toimivaltaan kuuluvissa rikoksissa.**

Joidenkin EU:n lainsäädännössä säänneltyjen järjestelmäkohtaisten tapausten (esimerkiksi SIS-kuulutuksiin liittyvät lisätietoja koskevat pyynnöt on tehtävä SIRENE-toimistojen²⁴ kautta ja tietojenvaihto Europolin kanssa yleensä kansallisten yksiköiden²⁵ kautta) lisäksi jäsenvaltiot eivät ole sopineet yhdestä ainoasta lainvalvontaviranomaistensa välisestä tietojenvaihtokanavasta tapauksissa, joilla on EU-ulottuvuus, mikä johtaa päällekkäisiin pyyntöihin, aiheettomiin viivästyksiin ja satunnaisiin tietojen menetyksiin.

Tämän seurauksena jäsenvaltiot käyttävät eri kanavia eri tavoin tietojen pyytämiseen, lähettämiseen ja vastaanottamiseen usein ilman selkeitä ja ennalta määriteltyjä perusteita²⁶,

²¹ Ks. tähän ehdotukseen liittyvä vaikutustenarviointi.

²² Translitterointi tarkoittaa yhden kielen sanojen tai nimien esittämistä käyttäen toisen kielen aakkosia tai kirjoittamisjärjestelmää (monikielinen nimien tunnistaminen). Esimerkiksi kirjain ”o” voi olla käytettävästä kielestä tai aakkosista riippuen ”ò”, ”ó”, ”ô”, ”ö”, ”ø” tai ”ø”.

²³ Sumea tietokanta on tietokanta, joka pystyy käsittelemään epävarmoja tai puutteellisia tietoja käyttämällä sumeaa logiikkaa eli kykyä löytää osumia myös silloin, kun henkilön nimi on kirjoitettu väärin.

²⁴ SIS-kuulutuksiin liittyvien lisätietojen vaihtaminen on toteutettava yhden kansallisten toimistojen eli SIRENE-toimistojen verkoston kautta.

²⁵ Europolin kanssa tehtävä tietojenvaihto on toteutettava Europolin kansallisten yksiköiden kautta SIENA-sovelluksen avulla.

²⁶ Useat kansalliset keskitetyt asiointipisteet käyttävät sisäisiä ohjeita, joissa suositellaan tai edellytetään viestintäkanavan erityistä käyttöä tiettyyn tarkoitukseen, millä varmistetaan johdonmukaisuus ja

mikä haittaa tuloksellista ja tehokasta tietojenvaihtoa. Tämä myös vie kansallisilta viranomaisilta Europolin tuen, vaikka jäsenvaltiot kehottavat virastoa toimimaan EU:n rikostietokeskuksena, joka pystyy tuottamaan laadullisia tietoon perustuvia tuotteita.

Keskittetyt asiointipisteet eivät aina varmista, että olemassa olevia kanavia seurataan joka päivä ympärivuorokautisesti, mistä voi aiheutua kielteisiä vaikutuksia rajatylittäviin tapauksiin, jotka edellyttävät kiireellistä tiedonvaihtoa. Samalla Europolin suojatun tiedonvaihdon verkkosovellusta, jäljempänä 'SIENA-sovellus', käytetään liian vähän sen räätälöidyistä ominaisuuksista ja vahvasta tietoturvainfrastruktuurista huolimatta. Vaikka jäsenvaltiot käyttäisivätkin SIENA-sovellusta, **ne eivät aina ota Europolia mukaan (lähettämällä kopioita)**, vaikka vaihdettavat tiedot kuuluisivat Europolin toimivaltaan. Tämä voi aiheuttaa merkittäviä EU:n tason tietoaukkoja.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Tämä ehdotus on yhdenmukainen lainvalvontayhteistyötä koskevien voimassa olevien ja tulevien säännösten kanssa. Lainvalvontayhteistyö kuuluu EU:n ja jäsenvaltioiden jaettuun toimivaltaan. Viime vuosina jäsenvaltioiden välisessä tietojenvaihdossa sekä terroristien ja muiden vakaviin rikoksiin syyllistyneiden toimintatilan kaventamisessa on edistytty huomattavasti. Terrorismin torjuntaa ja tietojenvaihtoa koskevaa lainsäädäntökehystä on vahvistettu Euroopassa tehtyjen terrori-iskujen jälkeen. Vuoden 2015 muuttoliikekriisin jälkeen oikeus- ja sisäasioiden tietojärjestelmien ja tietokantojen yleistä rakennetta uudistettiin siten, että uudistuksessa keskityttiin yhteentoimivuuteen²⁷ sekä turvallisuuden, rajojen ja muuttoliikkeen hallinnan dynaamiseen lähentymiseen. Lisäksi lainvalvontaviranomaisten välistä yhteistyötä edistettiin EU:n tasolla julkaisemalla (ei-sitovia) neuvoston suosituksia ja suuntaviivoja, joilla pyritään helpottamaan kansallisten käytäntöjen lähentämistä.

Koska lainvalvontayhteistyön kaksi osaa liittyvät pääasiassa i) tietojenvaihtoon (joka on tämän ehdotuksen painopiste) ja ii) operatiiviseen rajatylittävään yhteistyöhön, tämä ehdotus on osa johdonmukaista pakettia, johon kuuluu ehdotus rajatylittävän operatiivisen poliisiyhteistyön näkökohtia koskevaksi neuvoston suositukseksi. Tämän lisäksi pakettiin kuuluu rinnakkainen, poliisiyhteistyötä koskevan automaattisen tietojenvaihtomekanismin (Prüm II -asetus) tarkistamista koskeva asetusehdotus. Prüm II -ehdotuksen tavoitteena on vahvistaa Prüm-tiedonvaihdon teknistä rakennetta, laajentaa sen tietoluokkia sekä virtaviivaistaa ja nopeuttaa osuman saamisen jälkeistä tietojenvaihtoa. Vahvistetulla Prüm II -ehdotuksella tarjottaisiin erityisiä sääntöjä ja mahdollisuuksia tiettyjen (ja erityisen tärkeiden) tietoluokkien (esimerkiksi sormenjäljet, DNA ja kasvokuvat) **automaattiselle** vaihdolle tässä direktiivissä säädettävien yleisten puitteiden ja tietojenvaihtoa koskevien yleisten sääntöjen puitteissa.

Koska tämä ehdotus on tärkeä EU:n turvallisuuden parantamisen toimenpide, sillä edistetään myös Schengen-strategian mukaisen täysin toimivan ja häiriönsietokykyisen Schengen-alueen

²⁷ vältetään pyyntöjen päällekkäisyys. Muut keskittetyt asiointipisteet kuitenkin tukeutuvat virkamiesten tottumuksiin ja mieltymyksiin, mikä johtaa tehottomuuteen rajatylittävässä tutkinnassa.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/817, annettu 20 päivänä toukokuuta 2019, kehyksen vahvistamisesta rajoja ja viisumipolitiikkaa koskevien EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuudelle ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726 ja (EU) 2018/1861 sekä neuvoston päätösten 2004/512/EY ja 2008/633/YOS muuttamisesta (EUVL L 135, 22.5.2019, s. 27–84); Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/818, annettu 20 päivänä toukokuuta 2019, kehyksen vahvistamisesta poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä sekä turvapaikka- ja muuttoliikeasioita koskevien EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuudelle ja asetusten (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 ja (EU) 2019/816 muuttamisesta (EUVL L 135, 22.5.2019, s. 85–135).

luomista. Tämä ehdotus on myös täysin yhdenmukainen Europolin toimeksiannon tarkistamisesta vuonna 2020 annetun ehdotuksen suurten ja monimutkaisten tietoaaineistojen käsittelyä koskevien Europolin valtuuksien vahvistamisesta²⁸ kanssa sekä sähköistä todistusaineistoa rikosoikeudellisissa asioissa koskevista eurooppalaisista esittämisen- ja säilyttämismääräyksistä annetun ehdotuksen²⁹ kanssa. Ehdotuksella täydennetään oikeudellista kehystä³⁰, joka koskee SIRENE-toimistojen kautta tapahtuvaa SIS-kuulutuksia koskevien tietojen vaihtoa. Tämä ehdotus ei vaikuta näiden muiden unionin oikeuden säädösten soveltamiseen eikä muiden säädösten, kuten säännöistä, joilla helpotetaan rahoitus- ja muiden tietojen käyttöä tiettyjen rikosten ennalta estämistä, paljastamista, tutkimista tai niihin liittyviä syytetoimia varten, ja neuvoston päätöksen 2000/642/YOS kumoamisesta 20 päivänä kesäkuuta 2019 annetun direktiivin 2019/1153³¹, jolla helpotetaan rahoitus- ja pankkitilitietojen käyttöä vakavien rikosten ennalta estämiseen, paljastamiseen, tutkimiseen tai niihin liittyviin syytetoimiin, soveltamiseen.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Tällä ehdotuksella pyritään edistämään täysin toimivaa ja häiriönsietokykyistä Schengen- aluetta, jonka ansiosta useammat ihmiset voivat liikkua vapaasti ja tavarat ja palvelut kulkea esteettä, mikä puolestaan edistää sisämarkkinoiden tehokasta toimintaa ja siten unionin talouden kasvua. Tämä ehdotus on näin ollen täysin yhdenmukainen muiden työllisyyttä, liikennettä ja viime kädessä talouskasvua koskevien unionin politiikkojen kanssa EU:n sisäisillä raja-alueilla ja myös koko EU:ssa.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

EU:n sisäisen lainvalvontayhteistyön alalla toteutettavien EU:n toimien oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', V osaston 5 luku. SEUT-sopimuksen 87 artiklan mukaisesti "[u]nioni toteuttaa jäsenvaltioiden kaikkien toimivaltaisten viranomaisten, kuten poliisi- ja tulliviranomaisten sekä rikosten ehkäisemiseen, paljastamiseen ja tutkintaan erikoistuneiden muiden lainvalvontaviranomaisten välisen poliisiyhteistyön". Erityisesti SEUT-sopimuksen 87 artiklan 2 kohdan a alakohdassa määrätään toimenpiteistä, jotka koskevat rikosten ehkäisemisen, paljastamisen ja tutkinnan kannalta merkityksellisten tietojen keräämistä, tallentamista, käsittelyä, analysointia ja vaihtoa. Tämä säädösehdotus hyväksytään tavallista lainsäätämisyksitystä noudattaen.

²⁸ COM(2020) 796 final.

²⁹ COM(2018) 225 final – 2018/0108 (COD).

³⁰ Asetus (EU) 2018/1860 Schengenin tietojärjestelmän käytöstä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi (EUVL L 312, 7.12.2018, s. 1–13); asetus (EU) 2018/1861 Schengenin tietojärjestelmän (SIS) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä rajatarkastuksissa, Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1987/2006 muuttamisesta ja kumoamisesta (EUVL L 312, 7.12.2018, s. 14–55); asetus (EU) 2018/1862 Schengenin tietojärjestelmän (SIS) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä poliisiyhteistyössä ja rikosasioissa tehtävässä oikeudellisessa yhteistyössä, neuvoston päätöksen 2007/533/YOS muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1986/2006 ja komission päätöksen 2010/261/EU kumoamisesta (EUVL L 312, 7.12.2018, s. 56–106), sellaisina kuin ne ovat muutettuina.

³¹ EUVL L 186, 11.7.2019, s. 122–137.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

EU:n toimia tarvitaan, jotta näiden perustelujen ensimmäisessä jaksossa yksilöityihin ongelmiin voidaan puuttua asianmukaisesti. Jäsenvaltiot eivät voi erillisiä toimia toteuttamalla saavuttaa riittävällä tavalla tavoitetta parantaa tiedonkulkua asianomaisten lainvalvontaviranomaisten välillä ja Europolin kanssa. Rikollisuuden ja terrorismin rajatylittävän luonteen vuoksi jäsenvaltioiden on turvauduttava toisiinsa. Tietojenvaihtoa koskevien yhteisten sääntöjen vahvistaminen voidaan näin ollen saavuttaa paremmin unionin tasolla. Monista sovellettavista kansallisista ja alueellisista toimenpiteistä huolimatta jäsenvaltiot eivät yksin pystyisi varmistamaan saatavuuden ja yhdenvertaisen pääsyn periaatteiden täysimääräistä täytäntöönpanoa. Jos jäsenvaltiot toimisivat yksin ja kansallisten järjestelmien pohjalta, ne eivät pystyisi ratkaisemaan nykyisiä keskitettyjen asiointipisteiden välisiä eroja, jotka haittaavat tuloksellista ja tehokasta rajatylittävää tietojenvaihtoa. Niillä ei olisi asianmukaista ja yhdenmukaista asiaankuuluvien tietokantojen ja viestintäkanavien käyttöä koskevaa tietämyksen tasoa eikä valmiuksia.

EU:lla on yksittäisiä jäsenvaltioita paremmat valmiudet varmistaa kansallisella tasolla toteutettavien toimien yhdenmukaisuus, puuttua kansallisten käytäntöjen eroihin, estää päällekkäisyydet ja epävarmuustekijät sekä viime kädessä varmistaa rajatylittävän rikollisuuden ja terrorismin tehokas torjunta. Havaittujen ongelmien ratkaisemiseksi toteutettavilla EU:n toimilla odotetaan tuotavan lisäarvoa koko EU:lle ja siten myös sen kansalaisille, sillä niillä parannetaan Schengen-alueen häiriönsietokykyä ja vakautta, mikä vaikuttaa myös Schengenin säännöstöön osallistuviin maihin³². Yhteisillä EU:n tason säännöillä, normeilla ja vaatimuksilla, joilla helpotetaan lainvalvontaviranomaisten välistä rajatylittävää rikollisuutta koskevaa tietojenvaihtoa, tuotetaan merkittäviä mittakaavaetuja, minkä lisäksi niillä varmistetaan samalla korkeatasoiset tietoturva- ja tietosuojanormit.

EU:n tasolla lainvalvontayhteistyöllä ei korvata sisäistä turvallisuutta koskevia kansallisia politiikkoja. Sillä ei korvata kansallisten lainvalvontaviranomaisten työtä. Sen sijaan EU:n tason toimilla tuetaan ja vahvistetaan kansallisia turvallisuuspolitiikkoja ja kansallisten lainvalvontaviranomaisten työtä rajatylittävän rikollisuuden ja terrorismin torjumiseksi.

- **Suhteellisuusperiaate**

Tällä ehdotuksella pyritään konsolidoimaan EU:n lainsäädäntökehys yhdeksi tiedonvaihtoa koskevaksi oikeudelliseksi välineeksi ruotsalaisen puitepäättöksen ”lissabonisaatiolla”. Se sisältää myös 15:n viime vuoden aikana hyväksyttyihin neuvoston ei-sitoviin suuntaviivoihin perustuvia säännöksiä. Ottaen huomioon lainsäätäjän kehotuksen ja jäsenvaltioiden kuulemisvaiheessa ilmaiseman halukkuuden tällä direktiiviehdotuksella puututaan havaittuihin ongelmiin ylittämättä sitä, mikä on ehdottoman välttämätöntä jäsenvaltioiden välisen tuloksellisen ja tehokkaan tiedonkulun varmistamista koskevan tavoitteen saavuttamiseksi.

- **Toimintatavan valinta**

Tämä komission direktiiviehdotus perustuu aiempiin asiaa koskeviin neuvoston päätelmiin³³, ja sen tavoitteena on saada aikaan jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välinen tuloksellinen ja tehokas tiedonkulku lähentämällä jäsenvaltioiden tiedonvaihtoa ja viestintää koskevaa lainsäädäntöä merkittävästi. Sen säännöksillä varmistetaan perussopimuksissa tunnustettu annetun toimivallan periaatteen sekä jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien

³² Islanti, Liechtenstein, Norja ja Sveitsi.

³³ Neuvoston päätelmät sisäisestä turvallisuudesta ja Euroopan poliisikumppanuudesta, 13083/1/20.

ja -perinteiden erojen kunnioittaminen. Edellä esitetyn perusteella ehdotettu säädösehdotus annetaan direktiivin muodossa.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Kuulemiseen osallistui monenlaisia **asiaankuuluvia sidosryhmiä**, kuten kansallisia poliisi-, tulli-, oikeus- ja tietosuojaviranomaisia, kansalaisjärjestöjä sekä tiedemaailman ja suuren yleisön edustajia, ja siinä käsiteltiin EU:n lainvalvontayhteistyön vahvistamiseen liittyviä sidosryhmien odotuksia ja huolenaiheita.³⁴

Komissio käytti erilaisia **osallistumiskeinoja**, kuten kohdennettuja kyselylomakkeita, asiantuntijahaastatteluja, täsmäryhmähaastatteluja ja tapaustutkimuksia, minkä lisäksi se järjesti aihekohtaisia työpajoja jäsenvaltioiden ja Schengenin säännöstöön osallistuvien maiden edustajien kanssa. Tähän ehdotukseen liittyvässä vaikutustenarvioinnissa esitetyistä aiheista ja toimintavaihtoehdoista keskusteltiin myös asiaankuuluvissa neuvoston työryhmissä (esimerkiksi lainvalvontatyöryhmä (poliisi), lainvalvontatyöryhmä (tulli) ja sisäisen turvallisuuden operatiivisen yhteistyön pysyvä komitea).

Lisäksi komissio käynnisti parempaa sääntelyä koskevien suuntaviivojen³⁵ mukaisesti **julkisen kuulemisen. Kuulemistoimien tulokset**³⁶ (20 vastausta) on otettu asianmukaisesti huomioon tämän ehdotuksen valmistelussa.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Lisäksi toimeksisaaja toteutti lukuisia kuulemistoimia, kuten esihaastatteluja, kyselytutkimuksia ja verkkokyselyjä, teemahaastatteluja, tapaustutkimuksia sekä täsmäryhmähaastatteluja, valmistellessaan tutkimusta, jolla tuetaan rajatylittävää lainvalvontayhteistyötä helpottavia EU:n poliittisia aloitteita koskevan vaikutustenarvioinnin valmistelua.

- **Vaikutustenarviointi**

Tämän säädösehdotuksen valmistelua varten on toteutettu paremman sääntelyn suuntaviivojen mukainen vaikutustenarviointi. Komissio on yksilöinyt sen havaintojen perusteella kolme keskeistä ongelmaa, jotka vastaavat tämän ehdotuksen kolmea keskeistä erityistavoitetta (kuten edellä on mainittu). Vastaavasti tarkasteltiin kolmea toimintavaihtoehtoa, joihin sisältyy eriasteisia toimia kunkin erityistavoitteen saavuttamiseksi.³⁷

Erityistavoite 1: *Helpotetaan lainvalvontaviranomaisten yhdenvertaista pääsyä toisessa jäsenvaltiossa oleviin tietoihin kunnioittaen samalla perusoikeuksia, tietosuojavaatimukset mukaan luettuina.*

Seuraavilla toimilla:

- (1) varmistetaan, että vuoden 2006 ruotsalaisen puitepäättöksen säännökset yhdenmukaistetaan lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta vuonna 2016 annetun direktiivin kanssa;

³⁴ Sidosryhmien kuulemiset esitetään kattavasti tähän ehdotukseen liittyvässä vaikutustenarvioinnissa.

35 SWD(2017) 350, 7.7.2017.

36 [EUN:n poliisiyhteistyösäännöstö – rajatylittävän vakavan & järjestäytyneen rikollisuuden torjunta \(europa.eu\).](https://www.eun-police.eu/en/about-us/mission-and-vision)

³⁷ Ks. tähän ehdotukseen liittyvä vaikutustenarviointi.

- (2) kehitetään tarvittaessa uusia ”pehmeitä” rinnakkaistoimenpiteitä, kuten koulutusta ja komission ohjeita lainvalvontatietojen vaihdon erityisistä näkökohdista;
- (3) parannetaan ruotsalaisen puitepäättöksen säännösten selkeyttä. Tämä tehdään selkeyttämällä ruotsalaisen puitepäättöksen soveltamisalaa ja yksinkertaistamalla sen käyttöä. Tarvittaessa voidaan myös laatia komission ohjeita siitä, mitä kansallisia tietoineistoja kussakin jäsenvaltiossa on saatavilla mahdollista tietojenvaihtoa varten, jotta täytäntöönpanoa voidaan parantaa entisestään;
- (4) helpotetaan niiden määräaikojen noudattamista, joihin mennessä tiedot on asetettava toisen jäsenvaltion saataville, myös silloin, kun tarvitaan tuomioistuimen lupa.

Erityistavoite 2: Varmistetaan, että kaikkien jäsenvaltioiden keskitetty asiointipiste on tehokas ja toimiva, myös silloin, kun tarvitaan tuomioistuimen lupa tietojen antamiseen toisen jäsenvaltion pyynnöstä.

Seuraavilla toimilla:

- (1) kehitetään tarvittaessa uusia ”pehmeitä” rinnakkaistoimenpiteitä, kuten koulutusta, rahoitustukea ja komission merkityksellistä ohjeistusta;
- (2) vahvistetaan yhteiset keskitettyjen asiointipisteiden kokoonpano (myös silloin, kun tarvitaan tuomioistuimen lupa), tehtäviä, henkilöstöä ja valmiuksia koskevat vähimmäisvaatimukset.

Erityistavoite 3: Puututaan jäsenvaltioiden väliseen lainvalvontatietojen vaihtoon käytettävien viestintäkanavien lisääntymiseen ja vahvistetaan Europolin asemaa EU:n rikostietokeskuksena sen toimivaltaan kuuluvissa rikoksissa.

Seuraavilla toimilla:

- (1) kehitetään tarvittaessa uusia ”pehmeitä” rinnakkaistoimenpiteitä, kuten koulutusta, rahoitustukea ja tietojen jakamista koskevaa komission ohjeistusta;
- (2) vaaditaan jäsenvaltioita käyttämään tarvittavan siirtymäkauden jälkeen SIENA-sovellusta kaikessa ehdotetun direktiivin mukaisessa kahden- ja monenvälisessä tietojenvaihdossa, jotta SIENA-sovellus voidaan ottaa täysimääräisesti käyttöön.

Näillä toimenpiteillä **virtaviivaistetaan, selkeytetään, kehitetään ja nykyaikaistetaan rajatylittävää lainvalvontayhteistyötä ja turvataan samalla parempi perusoikeuksien kunnioittaminen** erityisesti henkilötietojen suojan osalta (kuten jäljempänä selitetään). Niillä myös lisätään Europolin tukea jäsenvaltioille muuttuvien uhkien torjunnassa. Parhaaksi arvioidulla toimintavaihtoehdolla varmistetaan kansallisten käytäntöjen tiivis lähentyminen keskitetyn asiointipisteen tuloksellisen ja tehokkaan toiminnan osalta yhteisten vähimmäisvaatimusten avulla.

Parhaaksi arvioidun toimintavaihtoehdon myönteisimpien vaikutusten odotetaan johtuvan keskitetyn asiointipisteen perustamisesta lainvalvontayhteistyön ”yhdeksi yhteyspisteeksi” kaikissa jäsenvaltioissa. Europolin SIENA-sovelluksen vahvistamisella oletusarvoiseksi viestintäkanavaksi virtaviivaistetaan lainvalvontatietojen vaihtoa sekä varmistetaan samalla tietojen yhtyminen Europolissa ja tällaisten tietojen (ja henkilötietojen) turvallisuus. Parhaaksi arvioitu vaihtoehto sisältää myös rinnakkaistoimenpiteitä, kuten asiaankuuluvaa koulutusta ja rahoitustukea, jotka ovat keskeisiä tekijöitä edellä esitettyjen erityistavoitteiden saavuttamiseksi. Parhaaksi arvioitu vaihtoehto kuvastaa merkityksellisyyden, lisäarvon, tuloksellisuuden, tehokkuuden, johdonmukaisuuden ja suhteellisuuden parhaita kumulatiivisia vaikutuksia. Se perustuu menneisyydestä saatuihin kokemuksiin ja on samalla riittävän kunnianhimoinen. Parhaaksi arvioidussa vaihtoehdossa otetaan asianmukaisesti huomioon

jäsenvaltioiden esittämät näkemykset ja sillä vastataan samalla EU:n kansalaisten ja yritysten oikeutettuihin odotuksiin. Parhaaksi arvioidulla vaihtoehdolla edistetään näin Schengen-alueen tuloksellista ja tehokasta toimintaa.

- **Perusoikeudet**

Tähän ehdotukseen liittyvässä vaikutustenarvioinnissa analysoitiin vaikutuksia, joita kullakin toimintavaihtoehdolla, mukaan lukien tässä direktiiviehdotuksessa suunnitellut toimenpiteet, saattaa olla kansalaisten perusoikeuksiin. Kaikki lainvalvontaviranomaisten välistä tietojenvaihtoa koskevat toimintavaihtoehdot vaikuttavat lähtökohtaisesti EU:n perusoikeuskirjan, jäljempänä 'perusoikeuskirja', 8 artiklassa ja SEUT-sopimuksen 16 artiklassa vahvistettuun oikeuteen henkilötietojen suojaan.

Toimintavaihtoehdoilla voi olla vaikutuksia myös muihin perusoikeuksiin, kuten perusoikeuskirjan 2 artiklassa (oikeus elämään), 3 artiklassa (oikeus henkilökohtaiseen koskemattomuuteen), 6 artiklassa (oikeus vapauteen ja turvallisuuteen), 17 artiklassa (omistusoikeus) ja 45 artiklassa (liikkumis- ja oleskeluvapaus) turvattuihin oikeuksiin. Vaikutustenarvioinnissa katsottiin, että valitut toimintavaihtoehdot ovat oikeasuhteisia, sillä ne rajoittuvat siihen, mikä on ehdottoman välttämätöntä Schengen-alueen sisäisen turvallisuuden turvaamista koskevan tavoitteen saavuttamiseksi ja henkilöiden vapaan liikkuvuuden suojelemiseksi.³⁸

Lisäksi lainvalvontatarkoituksiin toteutettavaa tietojenvaihtoa koskevien sääntöjen yhdenmukaistamisella myöhemmin hyväksyttyjen ja sovellettavien, (vuoden 2016 lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojaa koskevan direktiivin³⁹ mukaista) henkilötietojen lainvalvontatarkoituksiin toteutettavaa käsittelyä koskevien sääntöjen kanssa odotetaan olevan myönteisiä vaikutuksia kansalaisten perusoikeuksien turvaamiseen. SIENA-sovelluksen käyttö viestintäkanavana parantaa myös henkilötietojen käsittelyjärjestelmien turvallisuutta ja niiden yleistä suojaa mahdollisilta väärinkäytöksiltä. Koska lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojaa koskevassa direktiivissä säädetään vaaditusta henkilötietojen suojan tasosta unionissa ja varmistetaan tämä taso, direktiiviä ei ole tarpeen ylittää. Sen sijaan yhdenmukaistamisella varmistetaan täysi yhdenmukaisuus EU:n henkilötietojen suojaa koskevien sääntöjen, mukaan lukien lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojaa koskeva direktiivi, kanssa. Tällä tavoin pannaan täytäntöön komission vuoden 2020 tiedonantoon⁴⁰ sisältyvä sitoumus antaa vuoden 2021 viimeisen neljänneksen aikana säädösehdotus, jolla muutetaan ainakin neuvoston puitepääöstä 2006/960/YOS sen yhdenmukaistamiseksi tarvittavilta osin nykyisten tietosuojasääntöjen kanssa.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Mahdolliset kustannukset riippuvat suuresti kunkin kansallisen tietotekniikkajärjestelmän erityispiirteistä ja oikeudellisista parametreista. Europol on kuitenkin toimittanut niistä arvion, joka esitetään tähän ehdotukseen liitettyssä vaikutustenarvioinnissa. Sekä keskitetyissä asiointipisteissä että poliisi- ja tulliyhteistyökeskuksissa⁴¹ tarvittavien tietoteknisten

³⁸ Ks. tähän ehdotukseen liittyvä vaikutustenarviointi.

³⁹ Direktiivi (EU) 2016/680, EUVL L 119, 4.5.2016.

⁴⁰ Komission tiedonanto *Toimet aiemman kolmannen pilarin säännösten yhdenmukaistamiseksi tietosuojasääntöjen kanssa*, COM(2020) 262.

⁴¹ Poliisi- ja tulliyhteistyökeskukset ovat kahden tai useamman jäsenvaltion välisiä raja-alueille perustettuja alueellisia tietokeskuksia. Ne koostuvat näiden jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten henkilöstöstä. Tähän mennessä eri puolille Eurooppaa on perustettu 59 poliisi- ja tulliyhteistyökeskusta.

parannusten **kertaluonteisten kokonaiskustannusten** arvioitiin olevan yhteensä enintään **11,5 miljoonaa euroa**. Niiden katsotaan jakautuvan seuraavasti:

- 1,5 miljoonaa euroa asianhallintajärjestelmien käyttöönottoon 10 jäsenvaltiossa (joilla ei niitä vielä ole);
- 1 miljoonaa euroa SIENA-sovelluksen integroimiseksi keskitettyjen asiointipisteiden asianhallintajärjestelmiin 20 jäsenvaltiossa (joissa tätä ei ole vielä tehty);
- 2,25 miljoonaa euroa poliisi- ja tulliyhteistyökeskusten liittämiseksi SIENA-sovellukseen enintään 45:ssä poliisi- ja tulliyhteistyökeskuksessa (yhteensä 14 poliisi- ja tulliyhteistyökeskusta 59:stä on jo yhdistetty);
- 6,75 miljoonaa euroa asianhallintajärjestelmien käyttöönottoon enintään 45:ssä poliisi- ja tulliyhteistyökeskuksessa (45 × 150 000 euroa).

Näiden kustannusten (kertaluonteisten investointien) katsotaan olevan hyväksyttäviä ja **oikeassa suhteessa** havaittuun ongelmaan, eivätkä ne ylitä sitä, mikä on tarpeen tässä direktiiviehdotuksessa asetettujen erityistavoitteiden saavuttamiseksi. On huomattava, että jäsenvaltiot pyrkivät joka tapauksessa nykyaikaistamaan tietojärjestelmiään (myös EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuuden yhteydessä). Tämä tarjoaa hyvän mahdollisuuden toteuttaa kustannustehokkaasti tässä ehdotuksessa esitetyt muutokset. Nämä arviot eivät kata koulutustarpeita, sillä erityisesti tietotekniikan päivitysten osalta koulutuskustannukset riippuvat suuresti kunkin kansallisen tietotekniikkajärjestelmän erityispiirteistä ja oikeudellisista parametreista.

Kansallisen tason kustannukset olisi joka tapauksessa katettava sisäisen turvallisuuden rahastosta⁴² rahoitettavilla jäsenvaltioiden ohjelmilla. Sisäisen turvallisuuden rahasto sisältää erityistavoitteen parantaa ja helpottaa tietojenvaihtoa sekä parantaa ja tehostaa rajatylittävää yhteistyötä.⁴³ Jäsenvaltioita pyydetään näin ollen sisällyttämään kansallisia ohjelmiaan valmistellessaan suunnitellun direktiivin täytäntöönpanon kannalta merkitykselliset toimet siten, että viitataan nimenomaisesti keskitettyihin asiointipisteisiin, poliisi- ja tulliyhteistyökeskuksiin sekä SIENA-sovellukseen muodostettavaan yhteyteen. Koska jotkin jäsenvaltiot ovat edenneet toisia pidemmälle yhteistyönsä tasossa, ehdotetun direktiivin täytäntöönpanokustannukset vaihtelevat jäsenvaltioittain.

Sisäisen turvallisuuden rahastosta rahoitettavista jäsenvaltioiden ohjelmista mahdollisesti katettavien kustannusten lisäksi ei aiheudu muita EU:n tason kustannuksia.

5. LISÄTIEDOT

• Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt

Ehdotettujen toimenpiteiden vaikutusten arviointi määräytyy jäsenvaltioilta saatavien tietojen mukaan. Tästä syystä tämä ehdotus sisältää **tietojen keruun indikaattoreita koskevia säännöksiä**. Asiaankuuluvien seurantatietojen keräämistä koskevan vastuun olisi kuuluttava kansallisille viranomaisille ja mieluiten keskitetyille asiointipisteille. Tällöin näiden toimintaindikaattoreiden seurannan avulla saadaan tietoa ehdotettujen toimenpiteiden soveltamisesta.

Tässä yhteydessä tässä ehdotuksessa edellytetään, että komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, jossa arvioidaan, missä määrin jäsenvaltiot ovat toteuttaneet tämän ehdotetun direktiivin noudattamiseksi tarvittavat toimenpiteet. Asianmukaisessa

⁴² Asetus (EU) 2021/1149.

⁴³ Ks. asetuksen (EU) 2021/1149 3 artiklan 2 kohdan a ja b alakohta.

artiklassa edellytetään myös, että komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, jossa arvioidaan direktiivin lisäarvoa viiden vuoden kuluttua sen voimaantulosta ja harkitaan tarvittaessa direktiivin mahdollista tarkistamista.

Tämän säädösehdotuksen lisäksi komissio perustaa hallintoautonomiansa nojalla kunkin jäsenvaltion asiantuntijoista koostuvan **epävirallisen asiantuntijaryhmän**, joka neuvoa ja tukee komissiota direktiivin seurannassa ja soveltamisessa, mukaan lukien komission ohjeasiakirjojen valmistelu. Asiantuntijaryhmä voitaisiin rakentaa keskitettyjen asiointipisteiden verkoston olemassa olevan epävirallisen johtajan ympärille. Lisäksi arviointi- ja valvontamekanismia, jolla varmistetaan Schengenin säännösten soveltaminen poliisiyhteistyön alalla, pannaan täytäntöön edelleen nykyisen neuvoston asetuksen⁴⁴ mukaisesti ja lopulta sen mahdollisen muutoksen⁴⁵ mukaisesti. Nämä arviointikertomukset ovat tähän mennessä kattaneet ruotsalaisen puitepäättöksen täytäntöönpanon. Tulevissa arvioinneissa tarkastellaan suunnitellun uuden direktiivin soveltamista.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Tämä direktiiviehdotus jakautuu kuuteen lukuun:

- (1) Yleiset säännökset jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisestä tietojenvaihdosta rikosten ehkäisemiseksi, paljastamiseksi ja tutkimiseksi (1–3 artikla)

Ensimmäinen säännösryhmä perustuu vuodesta 2006 voimassa olleen ruotsalaisen puitepäättöksen rakenteeseen ja sisältöön. Lisäksi sen soveltamisala ja sisältö saatetaan vastaamaan poliisiyhteistyötä koskevia määräyksiä, jotka on otettu käyttöön vuodesta 2009 voimassa olleessa Lissabonin sopimuksessa (V osaston 4 luku).

Ehdotuksen 1 artiklassa määritellään rikosten ehkäisemistä, paljastamista tai tutkintaa varten tapahtuvaa tietojenvaihtoa koskevien horisontaalisten sääntöjen soveltamisala. Tämän direktiivin säännöksiä sovelletaan, jollei muissa EU:n erityissäädöksissä toisin säädetä.

Ehdotuksen 2 artiklassa määritellään useita keskeisiä käsitteitä, kuten viranomaiset, joihin sovelletaan tietojenvaihtoa koskevia horisontaalisia sääntöjä, kyseessä olevat rikokset ja lainvalvontaviranomaisten saatavilla olevien tietojen tyyppi.

Ehdotuksen 3 artiklassa esitetään kolme periaatetta, joita on noudatettava direktiivin mukaisessa jäsenvaltioiden välisessä tietojenvaihdossa: yhdenvertaisen pääsyn periaate, jonka mukaan jäsenvaltioiden sisäisellä ja jäsenvaltioiden välisellä tietojenvaihdolla on oltava olennaisilta osin samat edellytykset, saatavuusperiaate, jonka mukaan jos jossakin jäsenvaltiossa on saatavilla rikosta koskevia tietoja, ne on pääsääntöisesti annettava myös muiden jäsenvaltioiden saataville, ja luottamuksellisuusperiaate, jolla taataan, että jäsenvaltiot noudattavat toistensa luottamuksellisuutta koskevia vaatimuksia tällaisia tietoja käsitellessään varmistamalla samantasoisien suojan.

- (2) Keskitettyjen asiointipisteiden kautta toteutettava tietojenvaihto (4–6 artikla)

Ehdotuksen 4 artiklassa asetetaan useita keskitettyyn asiointipisteeseen lähetettäviä tietopyyntöjä koskevia vaatimuksia. Tämä koskee erityisesti niitä perusteita, joilla pyyntö perustellaan ja arvioidaan kiireelliseksi. Pyyntö lähettää toisen jäsenvaltion keskitetty asiointipiste tai, jos jäsenvaltio niin päättää, muut lainvalvontaviranomaiset. Pyyntöissä

⁴⁴ EUVL L 295, 6.11.2013, s. 27–37.

⁴⁵ Ehdotus neuvoston asetukseksi arviointi- ja valvontamekanismin perustamisesta ja toiminnasta Schengenin säännösten soveltamisen varmistamista varten ja asetuksen (EU) N:o 1053/2013 kumoamisesta, 2. kesäkuuta 2021.

käytettävä kieli on valittava kieliluettelosta, jonka kukin jäsenvaltio on velvollinen laatimaan ja joka julkaistaan EU:n virallisessa lehdessä.

Ehdotuksen 5 artiklassa säädetään, että sen keskitetyn asiointipisteen, joka vastaanottaa 4 artiklassa tarkoitetut tietopyynnot, on käsiteltävä pyynnot ja vastattava niihin tarkkojen määräaikojen kuluessa, minkä lisäksi näistä määräaajoista voidaan poiketa ainoastaan tietyissä, tarkasti määritellyissä olosuhteissa eli silloin, kun tarvitaan tuomioistuimen lupa. Tällaiset tiedot on annettava sillä kielellä, jolla pyyntö on esitetty.

Ehdotuksen 6 artiklassa esitetään tyhjentävä luettelo niistä perusteista, joiden perusteella keskitetty asiointipiste voi objektiivisesti perustelluissa tapauksissa kieltäytyä luovuttamasta pyydettyjä tietoja ja joista on ilmoitettava viipymättä pyynnön esittäneen jäsenvaltion asianomaiselle viranomaiselle. Keskitetyllä asiointipisteellä on mahdollisuus pyytää selvennyksiä pyyntöjen sisällöstä, mikä keskeyttää sovellettavien määräaikojen kulumisen, mutta ainoastaan, jos selvennykset ovat objektiivisesti katsoen välttämättömiä pyynnön epäämisen välttämiseksi. Tällaista keskeyttämistä ei tehdä muiden tarpeellisiksi katsottujen selvennysten osalta.

(3) Muu tietojenvaihto (7 ja 8 artikla)

Ehdotuksen 7 artiklassa säädetään jäsenvaltioiden velvollisuudesta jakaa tietoja toisen jäsenvaltion tai muiden jäsenvaltioiden kanssa oma-aloitteisesti eli asianomaisen viranomaisen omasta aloitteesta ilman tietopyyntöä, jos nämä tiedot todennäköisesti edistävät jonkin direktiivissä määritellyn tarkoituksen saavuttamista.

Ehdotuksen 8 artiklalla varmistetaan, että asianomaisille keskitetyille asiointipisteille tiedotetaan kaikesta pyynnöstä tapahtuvasta tietojenvaihdosta, lukuun ottamatta keskitetyille asiointipisteelle toimitettuja pyyntöjä, eli joko pyynnöstä tapahtuvasta tietojenvaihdosta, jota toteutetaan suoraan eri jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välillä, tai keskitetyn asiointipisteen toisen jäsenvaltion lainvalvontaviranomaiselle esittämistä tietopyynnöistä. Tähän sisältyy poliisi- ja tulliyhteistyökeskusten ja muiden vastaavien elinten asiaankuuluva tietojenvaihto siltä osin kuin ne ovat ehdotetun direktiivin mukaisia lainvalvontaviranomaisia.

(4) II ja III luvun mukaista tietojen toimittamista koskevat lisäsäännöt (9–13 artikla)

Ehdotuksen 9 artiklassa käsitellään tilanteita, joissa sen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jonka saatavilla asiaankuuluvat tiedot ovat, joko keskitetyn asiointipisteen tai lainvalvontaviranomaisen on saatava tuomioistuimen lupa kyseisten tietojen pyynnöstä tapahtuvaksi tai oma-aloitteiseksi toimittamiseksi. Tällä säännöksellä pannaan täytäntöön yhdenvertaisen pääsyn periaate ja täsmennetään tätä periaatetta, mikä tarkoittaa, että olennaisilta osin samoja edellytyksiä on sovellettava silloin, kun pyydetty tiedot edellyttävät tuomioistuimen lupaa, riippumatta siitä, että tiedot on toimitettava toisen jäsenvaltion viranomaiselle eikä saman jäsenvaltion viranomaiselle. Artiklassa säädetään myös, että asianomaisen viranomaisen on välittömästi toteutettava kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti kaikki tarvittavat käytännön toimenpiteet ja oikeudelliset toimenpiteet saadakseen tällaisen tuomioistuimen luvan mahdollisimman pian.

Ehdotuksen 10 artiklassa asetetaan tiettyjä vaatimuksia, joiden tarkoituksena on varmistaa henkilötietojen riittävä suoja ja jotka johtuvat erityisesti yhdenmukaistamisesta lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojaa koskevan direktiivin sääntöjen kanssa.

Ehdotuksen 11 artiklassa säädetään kielestä, jota keskitettyjen asiointipisteiden ja lainvalvontaviranomaisten on käytettävä tässä direktiivissä määritellyissä tilanteissa sekä varsinaisen tietojen toimittamisen että siihen liittyvän muun viestinnän osalta. Tällaisia kielivaatimuksia ei sovelleta 8 artiklassa tarkoitettuun suoraan tietojenvaihtoon ja muuhun

viestintään. Jäsenvaltioiden on laadittava hyväksymistään kielistä luettelo, johon on sisällyttävä myös englanti. Komission on julkaistava luettelot EU:n virallisessa lehdessä.

Ehdotuksen 12 artiklassa säädetään keskitetyn asiointipisteen ja kaikkien muiden lainvalvontaviranomaisten velvollisuudesta tiedottaa Europolille järjestelmällisesti (liittämällä sille kopiot) siltä osin kuin tietojenvaihto koskee rikoksia, jotka kuuluvat Europolin perussäädöksessä määriteltyyn toimivaltaan. Tällä velvoitteella varmistetaan, että Europol pystyy täyttämään tehtävänsä toimia EU:n tietokeskuksena lainvalvontatarkoitusten kannalta merkityksellisten tietojen osalta.

Ehdotuksen 13 artiklassa edellytetään, että kaikki asianomaiset viranomaiset käyttävät Europolin hallinnoimaa suojatun tiedonvaihdon verkkosovellusta (SIENA-sovellus) kaikkeen direktiivin soveltamisalaan kuuluvaan tietojenvvaihtoon ja siihen liittyvään viestintään, ja että ne ovat näin suoraan yhteydessä tähän sovellukseen. Näitä SIENA-sovelluksen pakollista käyttöä koskevia sääntöjä ei sovelleta, jos unionin lainsäädännön erityissäädöksiin sisältyy erilaisia vaatimuksia käytettävän viestintäkanavan suhteen, kuten SIS-asetusten⁴⁶ soveltamisalaan kuuluvassa tietojenvaihdossa, sillä tällaisten erityisten säädösten mukainen tietojenvaihto ei kuulu tämän direktiivin soveltamisalaan.

- (5) Vähimmäisvaatimukset, jotka koskevat keskitetyn asiointipisteen perustamista keskusyksiköksi koordinoimaan jäsenvaltioiden välistä tietojenvaihtoa (14–16 artikla)

Viidennessä säännösryhmässä säädetään kunkin jäsenvaltion velvollisuudesta perustaa tai nimetä keskitetty asiointipiste keskusyksiköksi, joka koordinoi kyseisen jäsenvaltion ja muiden jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välistä tietojenvaihtoa direktiivin soveltamisalaan kuuluvissa asioissa. Siinä asetetaan joukko vähimmäisvaatimuksia, jotka kaikkien keskitettyjen asiointipisteiden on täytettävä.

Ehdotuksen 14 artiklassa säädetään keskitetyn asiointipisteen tehtävistä ja valmiuksista. Tehtäviensä hoitamiseksi keskitetyn asiointipisteen on saatava käyttöönsä tarvittavat tiedot, ja sille on tiedotettava järjestelmällisesti kaikesta sen kansallisten viranomaisten ja muiden jäsenvaltioiden viranomaisten välisestä suorasta tietojenvaihdosta. Keskitettyjen asiointipisteiden varsinaisesta perustamisesta tai nimeämisestä on ilmoitettava tietyn määräajan kuluessa komissiolle, jonka on sen jälkeen julkaistava tällaiset ilmoitukset EU:n virallisessa lehdessä.

Ehdotuksen 15 artiklassa vahvistetaan keskitetyn asiointipisteen kokoonpanoa koskevat vähimmäisvaatimukset ja jätetään kullekin jäsenvaltiolle tietty joustovara sen täsmällisen rakenteen ja kokoonpanon määrittelemiseksi sen mukaan, mikä katsotaan asianmukaisimmaksi sen kansallisten olosuhteiden perusteella, edellyttäen, että direktiivin vaatimukset täyttyvät.

⁴⁶ Asetus (EU) 2018/1860 Schengenin tietojärjestelmän käytöstä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi (EUVL L 312, 7.12.2018, s. 1–13); asetus (EU) 2018/1861 Schengenin tietojärjestelmän (SIS) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä rajatarkastuksissa, Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1987/2006 muuttamisesta ja kumoamisesta (EUVL L 312, 7.12.2018, s. 14–55); asetus (EU) 2018/1862 Schengenin tietojärjestelmän (SIS) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä poliisiyhteistyössä ja rikosasioissa tehtävässä oikeudellisessa yhteistyössä, neuvoston päätöksen 2007/533/YOS muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1986/2006 ja komission päätöksen 2010/261/EU kumoamisesta (EUVL L 312, 7.12.2018, s. 56–106), sellaisina kuin ne ovat muutettuina.

Ehdotuksen 16 artiklassa määritellään keskitettyjen asiointipisteiden asianhallintajärjestelmää koskevat vähimmäisvaatimukset.

(6) Loppusäännökset

Loppusäännöksillä varmistetaan, että ehdotetun direktiivin täytäntöönpanoa seurataan asianmukaisesti. Ensinnäkin jäsenvaltiot velvoitetaan keräämään ja toimittamaan vuosittain vähimmäismäärä tilastotietoja (17 artikla). Toiseksi komissio velvoitetaan raportoimaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle siten, että otetaan huomioon muun muassa jäsenvaltioiden toimittamat tiedot, millä annetaan myös näille kahdelle toimielimelle mahdollisuus seurata direktiivin täytäntöönpanoa (18 artikla).

Lopuksi 19–23 artiklassa käsitellään useita välttämättömiä oikeudellisia ja teknisiä kysymyksiä, kuten sellaisten olemassa olevien sääntöjen poistamista tai kumoamista, jotka korvataan ehdotetun direktiivin säännöillä, osaksi kansallista lainsäädäntöä saattamista sekä voimaantuloa ja vastaanottajia. Schengenin yleissopimukseen sisältyvien nykyisten sääntöjen osalta yleissopimuksen 39 artikla korvataan ainoastaan siltä osin kuin se koskee tietojenvaihtoa ehdotetussa direktiivissä määriteltyä tarkoitusta varten (19 artikla). Schengenin yleissopimuksen 39 artiklaa sovelletaan edelleen muihin kyseisen artiklan soveltamisalaan kuuluviin poliisiyhteistyön muotoihin. Sitä vastoin Schengenin yleissopimuksen 46 artikla, joka koskee nimenomaisesti tällaista tietojenvaihtoa, korvataan kokonaan ehdotetulla direktiivillä ja poistetaan sen vuoksi.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI**jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisestä tietojenvaihdosta ja neuvoston puitepäättöksen 2006/960/YOS kumoamisesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 87 artiklan 2 kohdan a alakohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Rikolliseen toimintaan liittyvät kansainväliset uhat edellyttävät koordinoituja, kohdennettuja ja mukautettuja vastatoimia. Kentällä toimivat kansalliset viranomaiset ovat järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin torjunnan etulinjassa, mutta unionin tason toimet ovat ensiarvoisen tärkeitä tehokkaan ja toimivan yhteistyön varmistamiseksi, myös tietojenvaihdon osalta. Lisäksi erityisesti järjestäytynyt rikollisuus ja terrorismi osoittavat sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden välisen yhteyden merkityksen. Uhat leviävät rajojen yli ja tuovat mukanaan monenlaista rikollisuutta, mistä ovat osoituksena monentyyppistä rikollista toimintaa harjoittavat järjestäytyneet rikollisryhmät.
- (2) Alueella, jolla ei ole sisäraajatarkastuksia, yhden jäsenvaltion poliiseilla olisi sovellettavan unionin ja kansallisen lainsäädännön puitteissa oltava mahdollisuus saada yhdenvertainen pääsy tietoihin, jotka ovat heidän kollegojensa saatavilla toisessa jäsenvaltiossa. Lainvalvontaviranomaisten olisi tältä osin tehtävä yhteistyötä tehokkaasti ja oletusarvona kaikkialla unionissa. Sen vuoksi olennainen osa niitä toimenpiteitä, joilla tuetaan yleistä turvallisuutta keskinäisesti riippuvaisella sisäraajatarkastuksettomalla alueella, on poliisiyhteistyö, joka koskee asiaankuuluvien tietojen vaihtoa lainvalvontatarkoituksia varten. Rikollisuutta ja rikollista toimintaa, mukaan lukien terrorismi, koskevien tietojen vaihtamisella edistetään luonnollisten henkilöiden turvallisuuden suojelemista koskevan yleisen tavoitteen saavuttamista.
- (3) Rikosten ehkäisemistä ja paljastamista koskevasta jäsenvaltioiden välisestä tietojenvaihdosta määrätään 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta 19 päivänä kesäkuuta 1990 tehdyssä yleissopimuksessa⁴⁷

⁴⁷

Tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 Benelux-talousliiton valtioiden, Saksan liittotasavallan ja Ranskan tasavallan hallitusten välillä tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehty yleissopimus (EYVL L 239, 22.9.2000, s. 19).

ja erityisesti sen 39 ja 46 artiklassa. Neuvoston puitepäätöksellä 2006/960/YOS⁴⁸ on osittain korvattu kyseiset säännökset ja otettu käyttöön uudet jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välistä tietojen ja tiedustelutietojen vaihtoa koskevat säännöt.

- (4) Arvioinnit, mukaan lukien neuvoston asetuksen (EU) N:o 1053/2013 nojalla tehtyt arvioinnit⁴⁹, ovat osoittaneet, että puitepäätös 2006/960/YOS ei ole riittävän selkeä eikä sillä varmisteta riittävää ja nopeaa jäsenvaltioiden välistä asiaankuuluvien tietojen vaihtoa. Arvioinneissa todettiin myös, että puitepäätöstä ei juurikaan käytetä käytännössä, mikä johtuu osittain siitä, että Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen ja kyseisen puitepäätöksen käytännön soveltamisala on epäselvä.
- (5) Sen vuoksi nykyinen oikeudellinen kehys, joka koostuu Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen asiaa koskevista määräyksistä ja puitepäätöksen 2006/960/YOS asiaa koskevista säännöksistä, olisi saatettava ajan tasalle ja korvattava, jotta voidaan helpottaa selkeiden ja yhdenmukaistettujen sääntöjen avulla eri jäsenvaltioiden toimivaltaisten lainvalvontaviranomaisten välistä riittävää ja nopeaa tietojenvaihtoa ja varmistaa tällainen tietojenvaihto.
- (6) Erityisesti Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen asiaa koskevien määräysten ja puitepäätöksen 2006/960/YOS asiaa koskevien säännösten väliset erot olisi korjattava siten, että niillä katetaan rikosten ehkäisemistä, paljastamista tai tutkintaa koskeva tietojenvaihto, jolloin kyseisen yleissopimuksen 39 ja 46 artikla korvataan tällaisen tietojenvaihdon osalta täysimittaisesti ja taataan siten tarvittava oikeusvarmuus. Lisäksi asiaa koskevia sääntöjä olisi yksinkertaistettava ja selkeytettävä, jotta niiden tehokas soveltaminen käytännössä helpottuisi.
- (7) On tarpeen vahvistaa tällaisen jäsenvaltioiden välisen tietojenvaihdon monialaisia näkökohtia koskevat säännöt. Tämän direktiivin säännöt eivät saisi vaikuttaa sellaisten unionin oikeuden sääntöjen soveltamiseen, jotka koskevat tällaiseen tietojenvaihtoon, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) 2018/1860⁵⁰, (EU) 2018/1861⁵¹, (EU) 2018/1862⁵² ja (EU) 2016/794⁵³, Euroopan parlamentin ja

⁴⁸ Neuvoston puitepäätös 2006/960/YOS, tehty 18 päivänä joulukuuta 2006, Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisen tietojen ja tiedustelutietojen vaihdon yksinkertaistamisesta (EUVL L 386, 29.12.2006, s. 89).

⁴⁹ Neuvoston asetus (EU) N:o 1053/2013, annettu 7 päivänä lokakuuta 2013, arviointi- ja valvontamekanismin perustamisesta Schengenin säännöstön soveltamisen varmistamista varten ja toimeenpanevan komitean 16 päivänä syyskuuta 1998 pysyvän Schengenin arviointi- ja soveltamiskomitean perustamisesta tekemän päätöksen kumoamisesta (EUVL L 295, 6.11.2013, s. 27).

⁵⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1860, annettu 28 päivänä marraskuuta 2018, Schengenin tietojärjestelmän käytöstä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi (EUVL L 312, 7.12.2018, s. 1).

⁵¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1861, annettu 28 päivänä marraskuuta 2018, Schengenin tietojärjestelmän (SIS) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä rajatarkastuksissa, Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1987/2006 muuttamisesta ja kumoamisesta (EUVL L 312, 7.12.2018, s. 14).

⁵² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1862, annettu 28 päivänä marraskuuta 2018, Schengenin tietojärjestelmän (SIS) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä poliisiyhteistyössä ja rikosasioissa tehtävässä oikeudellisessa yhteistyössä, neuvoston päätöksen 2007/533/YOS muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1986/2006 ja komission päätöksen 2010/261/EU kumoamisesta (EUVL L 312, 7.12.2018, s. 56).

neuvoston direkttiivien (EU) 2016/681⁵⁴ ja (EU) 2019/1153⁵⁵ sekä neuvoston päätösten 2008/615/YOS⁵⁶ ja 2008/616/YOS⁵⁷ nojalla toteutettavaan tietojenvaihtoon, liittyviä erityisiä järjestelmiä tai puitteita.

- (8) Tässä direkttiivissä ei säädetä tietojen toimittamisesta todistusaineistoksi oikeudenkäynteihin tai käytöstä todistusaineistona oikeudenkäynneissä. Sitä ei etenkään pitäisi tulkita siten, että sillä annettaisiin oikeus käyttää tämän direktiivin nojalla toimitettuja tietoja todistusaineistona, ja näin ollen sillä ei ole vaikutusta mihinkään sovellettavassa lainsäädännössä säädettyyn vaatimukseen saada suostumus jäsenvaltiolta, joka toimittaa tiedot tällaista käyttöä varten. Tällä direktiivillä ei ole vaikutusta todistusaineistoa koskeviin unionin oikeuden säädöksiin, kuten asetukseen (EU) .../...⁵⁸ [sähköistä todistusaineistoa rikosoikeudellisissa asioissa koskevista eurooppalaisista esittämisen- ja säilyttämismääräyksistä] tai direktiiviin (EU) .../...⁵⁹ [yhdenmukaisista säännöistä laillisten edustajien nimeämiseksi todistusaineiston keräämistä varten rikosoikeudellisissa menettelyissä].
- (9) Kaikkein tämän direktiivin mukaiseen tietojenvaihtoon olisi sovellettava kolmea yleistä periaatetta, jotka ovat saatavuus, yhdenvertainen pääsy ja luottamuksellisuus. Vaikka nämä periaatteet eivät rajoita tämän direktiivin yksityiskohtaisempien säännösten soveltamista, niiden olisi tarvittaessa ohjattava sen tulkintaa ja soveltamista. Esimerkiksi saatavuusperiaate olisi ymmärrettävä siten, että yhden jäsenvaltion keskitetyn asiointipisteen tai lainvalvontaviranomaisten saatavilla olevien asiaankuuluvien tietojen olisi oltava mahdollisimman laajasti myös muiden jäsenvaltioiden saatavilla. Tämä periaate ei kuitenkaan saisi vaikuttaa sellaisten tämän direktiivin erityisten säännösten, joilla rajoitetaan tietojen saatavuutta, kuten tietojensaantipyyntöjen epäämisperusteita ja tuomioistuimen lupaa koskevien säännösten, soveltamiseen, kun se on perusteltua. Yhdenvertaisen pääsyn periaatteen mukaisesti keskitetyn asiointipisteen ja muiden jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten pääsyn asiaankuuluviin tietoihin olisi lisäksi oltava olennaisilta osiltaan samanlainen – ei tiukempi eikä vähemmän tiukka – kuin kyseisen

⁵³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2016/794, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirastosta (Europol) sekä neuvoston päätösten 2009/371/YOS, 2009/934/YOS, 2009/935/YOS, 2009/936/YOS ja 2009/968/YOS korvaamisesta ja kumoamisesta (EUVL L 135, 24.5.2016, s. 53).

⁵⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/681, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, matkustajarekisteritietojen (PNR) käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 132).

⁵⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1153, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, säännöistä, joilla helpotetaan rahoitus- ja muiden tietojen käyttöä tiettyjen rikosten ennalta estämistä, paljastamista, tutkimista tai niihin liittyviä syytetoimia varten, ja neuvoston päätöksen 2000/642/YOS kumoamisesta (EUVL L 186, 11.7.2019, s. 122).

⁵⁶ Neuvoston päätös 2008/615/YOS, tehty 23 päivänä heinäkuuta 2008, rajatylittävän yhteistyön tehostamisesta erityisesti terrorismin ja rajatylittävän rikollisuuden torjumiseksi (EUVL L 210, 6.8.2008, s. 1).

⁵⁷ Neuvoston päätös 2008/616/YOS, tehty 23 päivänä kesäkuuta 2008, rajatylittävän yhteistyön tehostamisesta erityisesti terrorismin ja rajatylittävän rikollisuuden torjumiseksi tehdyn päätöksen 2008/615/YOS täytäntöönpanosta (EUVL L 210, 6.8.2008, s. 12). Osia näistä neuvoston päätöksistä on tarkoitus kumota ehdotuksella asetukseksi poliisiyhteistyötä koskevaa automaattista tietojenvaihtoa varten (Prüm II -asetus).

⁵⁸ Ehdotus asetukseksi, COM(2018) 225 final – 2018/0108 (COD).

⁵⁹ Ehdotus direktiiviksi, COM(2018) 226 final – 2018/0107 (COD).

jäsenvaltion viranomaisten pääsy tietoihin, jollei direktiivin yksityiskohtaisemmista säännöksistä muuta johdu.

- (10) Jäsenvaltioiden välisen riittävän ja nopean tietojenvaihdon helpottamista ja varmistamista koskevan tavoitteen saavuttamiseksi tällaisten tietojen hankkimisesta olisi säädettävä esittämällä tietopyyntö kyseisen toisen jäsenvaltion keskitetylle asiointipisteelle tiettyjen selkeiden, yksinkertaistettujen ja yhdenmukaistettujen vaatimusten mukaisesti. Tällaisten tietopyyntöjen sisällön osalta olisi erityisesti täsmennettävä tyhjentävästi ja riittävän yksityiskohtaisesti, milloin tietopyyntöjä on pidettävä kiireellisinä ja mitä selvityksiä niiden on vähintään sisällettävä, sanotun kuitenkin rajoittamatta tapauskohtaisen arvioinnin tarvetta.
- (11) Vaikka kunkin jäsenvaltion keskitetyillä asiointipisteillä olisi joka tapauksessa oltava mahdollisuus esittää tietopyyntöjä toisen jäsenvaltion keskitetylle asiointipisteelle, joustavuuden vuoksi jäsenvaltioiden olisi voitava päättää, että myös niiden lainvalvontaviranomaiset voivat esittää tällaisia pyyntöjä. Jotta keskitetyt asiointipisteet voivat hoitaa tämän direktiivin mukaiset koordinoititehtävänsä, on kuitenkin tarpeen, että kun jäsenvaltio tekee tällaisen päätöksen, sen keskitetylle asiointipisteelle tiedotetaan kaikista tällaisista lähetettävistä pyynnöistä ja niihin liittyvästä viestinnästä liittämällä sille kopio.
- (12) Määräajat ovat tarpeen keskitetylle asiointipisteelle toimitettujen tietopyyntöjen nopean käsittelyn varmistamiseksi. Tällaisten määräaikojen olisi oltava selkeitä ja oikeasuhteisia. Niissä olisi otettava huomioon, onko tietopyyntö kiireellinen ja tarvitaanko tuomioistuimen ennakkolupaa. Jotta voidaan varmistaa sovellettavien määräaikojen noudattaminen ja kuitenkin sallia tietty jousto, kun se on objektiivisesti perusteltua, on tarpeen sallia poikkeuksellinen poikkeaminen ainoastaan silloin, kun ja siltä osin kuin pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion toimivaltainen oikeusviranomainen tarvitsee lisäaikaa päättääkseen tarvittavan tuomioistuimen luvan myöntämisestä. Tällainen tarve voi johtua esimerkiksi tietopyynnön kohteena olevien asioiden laajuudesta tai monimutkaisuudesta.
- (13) Poikkeuksellisissa tapauksissa voi olla objektiivisesti perusteltua, että jäsenvaltio epää keskitetylle asiointipisteelle toimitetun tietopyynnön. Tällä direktiivillä perustetun järjestelmän tehokkaan toiminnan varmistamiseksi nämä tapaukset olisi määriteltävä tyhjentävästi ja niitä olisi tulkittava suppeasti. Jos ainoastaan osa niistä tiedoista, joita tällainen tietopyyntö koskee, liittyy pyynnön epäämisen perusteisiin, muut tiedot on toimitettava tässä direktiivissä säädetyissä määräajoissa. Olisi säädettävä mahdollisuudesta pyytää selvennyksiä, ja tällöin sovellettavien määräaikojen kulumisen olisi keskeytettävä. Tällaisen mahdollisuuden olisi kuitenkin oltava olemassa ainoastaan, jos selvennykset ovat objektiivisesti katsoen tarpeellisia ja oikeasuhteisia siten, että tietopyyntö olisi muutoin evättävä jostakin tässä direktiivissä luetellusta syystä. Tehokkaan yhteistyön varmistamiseksi olisi edelleen oltava mahdollista pyytää tarvittavia selvennyksiä myös muissa tilanteissa ilman, että tämä kuitenkin johtaa määräaikojen kulumisen keskeyttämiseen.
- (14) Jotta mahdollistetaan tarvittava joustavuus ottaen huomioon sellaiset operatiiviset tarpeet, jotka voivat vaihdella käytännössä, olisi säädettävä kahdesta muusta tietojenvaihtotavasta kuin tietopyyntöjen toimittamisesta keskitettyihin asiointipisteisiin. Ensimmäinen niistä on oma-aloitteinen tietojen toimittaminen eli tietojen toimittaminen joko keskitetyn asiointipisteen tai lainvalvontaviranomaisten omasta aloitteesta ilman edeltävää pyyntöä. Toinen niistä koskee tietojen toimittamista silloin, kun joko keskitetyt asiointipisteet tai lainvalvontaviranomaiset eivät esitä

tietopyyntöjä keskitetyille asiointipisteelle vaan suoraan toisen jäsenvaltion lainvalvontaviranomaisille. Molempien keinojen osalta olisi asetettava ainoastaan rajoitettu määrä vähimmäisvaatimuksia, jotka koskevat erityisesti keskitetyille asiointipisteille tiedottamista ja oma-aloitteisen tietojen toimittamisen osalta niitä tilanteita, joissa tietoja toimitetaan, sekä käytettävää kieltä.

- (15) Vaatimus, jonka mukaan tietojen antamiseen on saatava etukäteen tuomioistuimen lupa, voi olla tärkeä suojakeino. Jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmät ovat tältä osin erilaiset, eikä tämän direktiivin pitäisi tulkita vaikuttavan tällaisiin kansallisessa lainsäädännössä vahvistettuihin vaatimuksiin muutoin kuin sillä edellytyksellä, että jäsenvaltioiden sisäistä tietojenvaihtoa ja jäsenvaltioiden välistä tietojenvaihtoa kohdellaan samalla tavalla sekä aineellisesti että menettelyllisesti. Jotta tällaisen vaatimuksen soveltamiseen liittyvät viivästyksset ja vaikeudet voidaan pitää mahdollisimman vähäisinä, toimivaltaisen oikeusviranomaisen jäsenvaltion keskitetyn asiointipisteen tai tapauksen mukaan lainvalvontaviranomaisten olisi lisäksi toteutettava kaikki käytännön toimet ja oikeudelliset toimet – tarvittaessa yhteistyössä tietoja pyytäneen toisen jäsenvaltion keskitetyn asiointipisteen tai lainvalvontaviranomaisen kanssa – saadakseen tuomioistuimen luvan mahdollisimman pian.
- (16) On erityisen tärkeää varmistaa unionin lainsäädännön mukainen henkilötietojen suoja kaikessa tämän direktiivin mukaisessa tietojenvaihdossa. Tämän vuoksi tämän direktiivin säännöt olisi yhdenmukaistettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/680⁶⁰ kanssa. Olisi erityisesti täsmennettävä, että keskitettyjen asiointipisteiden ja lainvalvontaviranomaisten vaihtamat henkilötiedot on rajoitettava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/794⁶¹ liitteessä II olevan B jakson 2 kohdassa lueteltuihin tietoryhmiin. Tällaiset henkilötiedot olisi myös mahdollisuuksien mukaan erotettava toisistaan niiden tarkkuuden ja luotettavuuden perusteella siten, että tosiseikat olisi erotettava henkilökohtaisista arvioista, jotta voidaan varmistaa sekä yksilöiden suojelu että vaihdettavien tietojen laatu ja luotettavuus. Jos käy ilmi, että henkilötiedot ovat virheellisiä, ne olisi oikaistava tai poistettava viipymättä. Tällainen oikaiseminen tai poistaminen sekä muu tämän direktiivin mukaisen toiminnan yhteydessä tapahtuva henkilötietojen käsittely olisi toteutettava noudattaen sovellettavia unionin oikeuden sääntöjä, erityisesti direktiiviä (EU) 2016/680 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679⁶², joihin tämän direktiivin säännöt eivät vaikuta.
- (17) Jotta keskitetyt asiointipisteet voivat toimittaa tietoja asianmukaisesti ja nopeasti joko pyynnöstä tai omasta aloitteestaan, on tärkeää, että asianomaisten jäsenvaltioiden

⁶⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/680, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten ennalta estämistä, tutkimista, paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja neuvoston puitepäättöksen 2008/977/YOS kumoamisesta (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 89).

⁶¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/794, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirastosta (Europol) sekä neuvoston päätösten 2009/371/YOS, 2009/934/YOS, 2009/935/YOS, 2009/936/YOS ja 2009/968/YOS korvaamisesta ja kumoamisesta (EUVL L 135, 24.5.2016, s. 53).

⁶² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

asianomaiset virkamiehet ymmärtävät toisiaan. Kielimuurit usein haittaavat rajatylittävää tietojenvaihtoa. Tästä syystä olisi vahvistettava säännöt niiden kielten käytöstä, joilla keskitetyille asiointipisteille esitettävät tietopyynnöt, keskitettyjen asiointipisteiden toimittamat tiedot sekä kaikki muu niihin liittyvä viestintä, kuten epäämiset ja selvennykset, on toimitettava. Näissä säännöissä olisi löydettävä tasapaino toisaalta unionin kielellisen monimuotoisuuden kunnioittamisen ja käännöskustannusten mahdollisimman vähäisinä pitämisen sekä toisaalta riittävään ja nopeaan rajatylittävään tietojenvaihtoon liittyvien operatiivisten tarpeiden välillä. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi laadittava luettelo, joka sisältää yhden tai useamman niiden valitseman unionin virallisen kielen mutta joka sisältää myös englannin kielen, jota ymmärretään laajalti ja jota käytetään käytännössä.

- (18) On ensisijaisen tärkeää, että Euroopan unionin lainvalvontayhteistyöviraston, jäljempänä 'Europol', toimintaa unionin rikostietokeskuksena kehitetään edelleen. Tämän vuoksi kun tietoja tai niihin liittyviä tiedonantoja vaihdetaan riippumatta siitä, tehdäänkö se keskitetyille asiointipisteelle tai lainvalvontaviranomaiselle esitetyn tietopyynnön perusteella vai omasta aloitteesta, Europolille olisi lähetettävä kopio, mutta kuitenkin ainoastaan siltä osin kuin vaihtaminen koskee Europolin tavoitteiden piiriin kuuluvia rikoksia. Käytännössä tämä voidaan tehdä siten, että SIENA-sovelluksen vastaava ruutu valitaan oletusarvoisesti.
- (19) Lainvalvontatietojen toimittamiseen jäsenvaltioiden välillä käytettävien viestintäkanavien ja niihin liittyvän viestinnän lisääntymiseen olisi puututtava, sillä se haittaa tällaisten tietojen asianmukaista ja nopeaa vaihtamista. Sen vuoksi Europolin asetuksen (EU) 2016/794 mukaisesti hallinnoiman SIENA-nimisen suojatun tietojenvaihdon verkkosovelluksen käyttö olisi tehtävä pakolliseksi kaikessa tämän direktiivin mukaisessa tietojensiirrossa ja viestinnässä, mukaan lukien keskitetyille asiointipisteille ja suoraan lainvalvontaviranomaisille esitettävien tietopyyntöjen lähettäminen, tietojen toimittaminen tällaisten pyyntöjen perusteella ja omasta aloitteesta, epäämisiä ja selvennyksiä koskevat tiedonannot sekä keskitetyille asiointipisteille ja Europolille toimitettava kopiot. Tätä varten kaikilla keskitetyillä asiointipisteillä ja kaikilla tällaiseen vaihtoon mahdollisesti osallistuvilla lainvalvontaviranomaisilla olisi oltava suora yhteys SIENA-sovellukseen. Tältä osin olisi kuitenkin säädettävä siirtymäkaudesta, jotta SIENA-sovellus voidaan ottaa kokonaisuudessaan käyttöön.
- (20) Tiedonkulun yksinkertaistamiseksi, helpottamiseksi ja paremmaksi hallinnoimiseksi jäsenvaltioiden olisi perustettava tai nimettävä yksi keskitetty asiointipiste, joka vastaa tämän direktiivin mukaisen tietojenvaihdon koordinoinnista. Keskitettyjen asiointipisteiden avulla olisi erityisesti kyettävä vähentämään lainvalvontaviranomaisten toimintaympäristön hajanaisuutta erityisesti tiedonkulun osalta, jotta voidaan vastata kasvavaan tarpeeseen torjua yhdessä rajatylittävää rikollisuutta, kuten huumekauppaa ja terrorismia. Jotta keskitetyt asiointipisteet voisivat hoitaa tehokkaasti koordinoitavien tehtävien, jotka liittyvät tämän direktiivin mukaiseen lainvalvontatarkoituksessa tapahtuvaan rajatylittävään tietojenvaihtoon, niille olisi osoitettava useita erityisiä vähimmäistehtäviä ja niillä olisi myös oltava tietyt vähimmäisvalmiudet.
- (21) Näihin keskitettyjen asiointipisteiden valmiuksiin olisi kuuluttava pääsy kaikkiin sen omassa jäsenvaltiossa saatavilla oleviin tietoihin, mukaan lukien käyttäjäystävällinen pääsy kaikkiin asiaankuuluviin unionin tietokantoihin ja kansainvälisiin tietokantoihin ja alustoihin, sovellettavassa unionin lainsäädännössä ja kansallisessa lainsäädännössä määriteltyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti. Jotta tämän direktiivin

vaatimukset, erityisesti määräaikoja koskevat vaatimukset, voidaan täyttää, keskitetyille asiointipisteille olisi annettava riittävät resurssit, mukaan lukien asianmukaiset käännösvalmiudet, ja niiden olisi toimittava ympärivuorokautisesti. Tältä osin palvelupiste, joka pystyy tarkastelemaan, käsittelemään ja kanavoimaan saapuvia tietopyyntöjä, voi lisätä keskitettyjen asiointipisteiden tuloksellisuutta ja tehokkuutta. Näihin valmiuksiin olisi kuuluttava myös se, että niillä on aina käytössään oikeusviranomaiset, joilla on toimivalta myöntää tarvittavia oikeudellisia lupia. Käytännössä tämä voidaan toteuttaa esimerkiksi varmistamalla, että tällaiset oikeusviranomaiset ovat fyysisesti läsnä tai toiminnallisesti käytettävissä joko keskitetyn asiointipisteen tiloissa tai suoraan saatavilla päivystysluonteisesti.

- (22) Jotta keskitetyt asiointipisteet voisivat hoitaa tehokkaasti tämän direktiivin mukaiset koordinoititehtävänsä, niiden olisi koostuttava kansallisten lainvalvontaviranomaisten edustajista, joiden osallistuminen on tarpeen tämän direktiivin mukaisen riittävän ja nopean tietojenvaihdon kannalta. Kukin jäsenvaltio päättää itse, millainen rakenne ja kokoonpano on tarpeen tämän vaatimuksen täyttämiseksi, mutta näihin edustajiin voi kuulua poliisi-, tulli- ja muita lainvalvontaviranomaisia, jotka ovat toimivaltaisia paljastamaan tai tutkimaan rikoksia, sekä mahdollisia alueellisten ja kahdenvälisten toimistojen yhteyspisteitä, kuten yhteyshenkilöitä ja asiantuntijoita, jotka on lähetetty toisiin jäsenvaltioihin ja asiaankuuluviin unionin lainvalvontaviranomaisiin, kuten Europoliin. Tehokkaan koordinoinnin varmistamiseksi keskitettyjen asiointipisteiden olisi kuitenkin koostuttava vähintään Europolin kansallisen yksikön, SIRENE-toimiston, matkustajatietoyksikön ja Interpolin kansallisen keskustoimiston, sellaisina kuin ne on perustettu asiaankuuluvan lainsäädännön mukaisesti, edustajista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta sitä, että tätä direktiiviä ei sovelleta tällaisessa unionin lainsäädännössä nimenomaisesti säänneltyyn tietojenvaihtoon.
- (23) Keskitettyjen asiointipisteiden on otettava käyttöön sähköinen keskitetty asianhallintajärjestelmä, jossa on tietyt vähimmäistoiminnot ja -valmiudet, jotta ne voivat hoitaa tämän direktiivin mukaiset tehtävänsä tuloksellisella ja tehokkaalla tavalla erityisesti tiedonhallinnan osalta.
- (24) Jotta tämän direktiivin soveltamista voitaisiin seurata ja arvioida tarvittavalla tavalla, jäsenvaltiot olisi velvoitettava keräämään ja toimittamaan komissiolle vuosittain tiettyjä tietoja. Tämä vaatimus on tarpeen erityisesti sen vuoksi, että voidaan korjata sellaisten vertailukelpoisten tietojen puute, joilla kuvataan määrällisesti asiaankuuluvaa tietojenvaihtoa, minkä lisäksi sillä helpotetaan myös komission raportointivelvollisuuden noudattamista.
- (25) Rikollisuuden ja terrorismin rajatylittävä luonne edellyttää, että jäsenvaltiot turvautuvat toisiinsa tällaisten rikosten torjunnassa. Jäsenvaltiot eivät voi yksinään riittävällä tavalla varmistaa asianomaisten lainvalvontaviranomaisten välistä ja Europoliin kohdistuvaa riittävää ja nopeaa tiedonkulkua. Toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi tämä voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla siten, että vahvistetaan tietojenvaihtoa koskevat yhteiset säännöt. Unioni voi sen vuoksi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa määrätyn toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (26) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän direktiivin hyväksymiseen, direktiivi ei

sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan. Koska tällä direktiivillä kehitetään Schengenin säännöstöä, Tanska päättää mainitun pöytäkirjan 4 artiklan mukaisesti kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun neuvosto on hyväksynyt tämän asetuksen, saattaako se direktiivin osaksi kansallista lainsäädäntöään.

- (27) Tällä direktiivillä kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joihin Irlanti osallistuu neuvoston päätöksen 2002/192/EY⁶³ mukaisesti; Irlanti osallistuu sen vuoksi tämän direktiivin hyväksymiseen, ja direktiivi sitoo Irlantia.
- (28) Islannin ja Norjan osalta tällä direktiivillä kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin neuvoston sekä Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välisessä sopimuksessa viimeksi mainittujen osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen⁶⁴ ja jotka kuuluvat neuvoston päätöksen 1999/437/EY⁶⁵ 1 artiklan H kohdassa tarkoitettuun alaan.
- (29) Sveitsin osalta tällä direktiivillä kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisessä sopimuksessa Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen⁶⁶ ja jotka kuuluvat neuvoston päätöksen 1999/437/EY 1 artiklan H kohdassa, tarkasteltuna yhdessä neuvoston päätöksen 2008/146/EY⁶⁷ 3 artiklan ja neuvoston päätöksen 2008/149/YOS⁶⁸ 3 artiklan kanssa, tarkoitettuun alaan.
- (30) Liechtensteinin osalta tällä direktiivillä kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin, Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välisessä pöytäkirjassa Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymisestä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen⁶⁹ ja jotka kuuluvat neuvoston päätöksen 1999/437/EY 1 artiklan H kohdassa, tarkasteltuna yhdessä neuvoston päätöksen 2011/350/EU⁷⁰ 3 artiklan ja neuvoston päätöksen 2011/349/EU⁷¹ 3 artiklan kanssa, tarkoitettuun alaan.

⁶³ Neuvoston päätös 2002/192/EY, tehty 28 päivänä helmikuuta 2002, Irlannin pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännöstön määräyksiin (EYVL L 64, 7.3.2002).

⁶⁴ EYVL L 176, 10.7.1999, s. 36.

⁶⁵ Neuvoston päätös 1999/437/EY, tehty 17 päivänä toukokuuta 1999, tietyistä Euroopan unionin neuvoston, Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välillä näiden kahden valtion osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehdyn sopimuksen yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä (EYVL L 176, 10.7.1999).

⁶⁶ EUVL L 53, 27.2.2008, s. 52.

⁶⁷ Neuvoston päätös 2008/146/EY, tehty 28 päivänä tammikuuta 2008, Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen, Sveitsin valaliiton osallistumista Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen koskevan sopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta (EUVL L 53, 27.2.2008).

⁶⁸ Neuvoston päätös 2008/149/YOS, tehty 28 päivänä tammikuuta 2008, Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen, Sveitsin valaliiton osallistumista Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen koskevan sopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta (EUVL L 53, 27.2.2008).

⁶⁹ EUVL L 160, 18.6.2011, s. 21.

⁷⁰ Neuvoston päätös 2011/350/EU, annettu 7 päivänä maaliskuuta 2011, Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymisestä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen, joka koskee Sveitsin valaliiton osallistumista Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen, Euroopan unionin, Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin

I luku

Yleiset säännökset

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tässä direktiivissä vahvistetaan säännöt jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten väliselle tietojenvaihdolle, joka on tarpeen rikosten ehkäisemiseksi, paljastamiseksi tai tutkimiseksi.

Tässä direktiivissä vahvistetaan erityisesti säännöt, jotka koskevat

- a) jäsenvaltioiden perustamille tai nimeämille keskitetyille asiointipisteille toimitettavia tietopyyntöjä ja erityisesti tällaisten pyyntöjen sisältöä, pyydettyjen tietojen toimittamisen pakollisia määräaikoja, tällaisten pyyntöjen epäämisen perusteita ja tällaisten pyyntöjen yhteydessä käytettävää viestintäkanavaa;
 - b) asiaankuuluvien tietojen antamista oma-aloitteisesti muiden jäsenvaltioiden keskitetyille asiointipisteille tai lainvalvontaviranomaisille sekä erityisesti tilanteita, joissa tällaisia tietoja on annettava, ja tapaa, jolla tällaisia tietoja on annettava;
 - c) viestintäkanavaa, jota on käytettävä kaikessa tietojenvaihdossa, ja keskitetyille asiointipisteille annettavia tietoja, jotka liittyvät jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten väliseen suoraan tietojenvaihtoon;
 - d) keskitetyn asiointipisteen perustamista, tehtäviä, kokoonpanoa ja valmiuksia, mukaan lukien keskitetyn sähköisen asianhallintajärjestelmän käyttöönotto keskitetyn asiointipisteen tehtävien hoitamiseksi.
2. Tätä direktiiviä ei sovelleta jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten väliseen tietojenvaihtoon sellaisten rikosten ehkäisemiseksi, paljastamiseksi tai tutkimiseksi, joista säädetään erityisesti muissa unionin säädöksissä.
 3. Tällä direktiivillä ei velvoiteta jäsenvaltioita
 - a) hankkimaan tietoja pakkokeinoin, jotka toteutetaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti, tietojen toimittamiseksi muiden jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisille;
 - b) säilyttämään tietoja a alakohdassa tarkoitettua tarkoitusta varten;

ruhtinaskunnan välillä tehtävän pöytäkirjan tekemisestä Euroopan unionin puolesta, siltä osin kuin kyse on tarkastusten poistamisesta sisärajoilta ja henkilöiden liikkumisesta rajojen yli (EUVL L 160, 18.6.2011).

⁷¹ Neuvoston päätös 2011/349/EU, annettu 7 päivänä maaliskuuta 2011, Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymisestä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen, joka koskee Sveitsin valaliiton osallistumista Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen, Euroopan unionin, Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välillä tehtävän pöytäkirjan tekemisestä Euroopan unionin puolesta, erityisesti rikosasioita koskevan oikeudellisen yhteistyön ja poliisiyhteistyön osalta (EUVL L 160, 18.6.2011).

- c) antamaan muiden jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisille tietoja, joita käytetään todistusaineistona oikeudenkäynneissä.
4. Tässä direktiivissä ei säädetä oikeudesta käyttää tämän direktiivin mukaisesti toimitettuja tietoja todistusaineistona oikeudenkäynneissä.

2 artikla **Määritelmät**

Tässä direktiivissä tarkoitetaan

- 1) 'lainvalvontaviranomaisella' jäsenvaltion viranomaista, jolla on kansallisen lainsäädännön mukainen toimivalta torjua, havaita tai tutkia rikoksia;
- 2) 'rikoksilla' mitä tahansa seuraavista:
 - a) neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS⁷² 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut rikokset;
 - b) asetuksen (EU) 2016/794 3 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut rikokset; sekä
 - c) kansallisessa lainsäädännössä säädetty välittömiin ja välillisiin veroihin liittyvät verorikokset;
- 3) 'tiedoilla' mitä tahansa sisältöä, joka koskee yhtä tai useampaa luonnollista henkilöä, tosiseikkoja tai olosuhteita, jotka ovat lainvalvontaviranomaisten kannalta merkityksellisiä niiden hoitaessa kansallisen lainsäädännön mukaisia tehtäviään rikosten ehkäisemiseksi, paljastamiseksi tai tutkimiseksi;
- 4) 'saatavilla olevilla' tiedoilla tietoja, jotka ovat joko pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion keskitetyn asiointipisteen tai lainvalvontaviranomaisten hallussa, tai tietoja, joita kyseiset keskitetyt asiointipisteet tai kyseiset lainvalvontaviranomaiset voivat saada muilta viranomaisilta tai kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautuneilta yksityisiltä osapuolilta ilman pakkokeinoja;
- 5) 'SIENA-sovelluksella' Europolin hallinnoimaa suojatun tiedonvaihdon verkkosovellusta, jonka tarkoituksena on helpottaa jäsenvaltioiden ja Europolin välistä tietojenvaihtoa;
- 6) 'henkilötiedoilla' asetuksen (EU) 2016/679 4 artiklan 1 alakohdassa määriteltyjä henkilötietoja.

3 artikla **Tietojenvaihdon periaatteet**

Jäsenvaltioiden on varmistettava kaikessa tämän direktiivin mukaisessa tietojenvaihdossa, että

- a) kaikki jäsenvaltioiden keskitetyn asiointipisteen tai lainvalvontaviranomaisten saatavilla olevat asiaankuuluvat tiedot annetaan muiden jäsenvaltioiden keskitetyille asiointipisteelle tai lainvalvontaviranomaisille ('saatavuusperiaate');

⁷² Neuvoston puitepäätös 2002/584/YOS, tehty 13 päivänä kesäkuuta 2002, eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä (EYVL L 190, 18.7.2002, s. 1).

- b) edellytykset tietojen pyytämiselle muiden jäsenvaltioiden keskitetyltä asiointipisteeltä tai lainvalvontaviranomaisilta sekä tietojen toimittamiselle muiden jäsenvaltioiden keskitetyille asiointipisteille ja lainvalvontaviranomaisille vastaavat niitä edellytyksiä, joita sovelletaan vastaavien tietojen pyytämiseen ja toimittamiseen niiden omilta lainvalvontaviranomaisilta ja niiden omille lainvalvontaviranomaisille ('yhdenvertaisen pääsyn periaate');
- c) nämä lainvalvontaviranomaiset suojaavat toisen jäsenvaltion keskitetylle asiointipisteelle tai lainvalvontaviranomaisille toimitettuja luottamukselliseksi merkittyjä tietoja kyseisen jäsenvaltion samanlaisen luottamuksellisuuden tason tarjoavassa kansallisessa lainsäädännössä säädettyjen vaatimusten mukaisesti ('luottamuksellisuusperiaate').

II luku

Keskitettyjen asiointipisteiden kautta tehtävä tietojenvaihto

4 artikla

Keskitetylle asiointipisteelle lähetettävät tietopyynnot

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden keskitetyt asiointipisteet esittävät ja, jos ne ovat niin päättäneet, niiden lainvalvontaviranomaiset esittävät tietopyyntöjä muiden jäsenvaltioiden keskitetyille asiointipisteille 2–5 kohdassa säädettyjen edellytysten mukaisesti.

Jos jäsenvaltio on päättänyt, että sen keskitetyn asiointipisteen lisäksi myös sen lainvalvontaviranomaiset voivat esittää tietopyyntöjä muiden jäsenvaltioiden keskitetyille asiointipisteille, sen on varmistettava, että kyseiset viranomaiset lähettävät samanaikaisesti tällaisten pyyntöjen kanssa kopion näistä pyynnöistä ja kaikesta muusta niihin liittyvästä viestinnästä kyseisen jäsenvaltion keskitetylle asiointipisteelle.
2. Toisen jäsenvaltion keskitetylle asiointipisteelle voidaan esittää tietopyyntöjä ainoastaan, jos on objektiivisia perusteita uskoa, että
 - a) pyydetty tiedot ovat tarpeellisia ja oikeasuhteisia 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun tarkoituksen saavuttamiseksi;
 - b) pyydetty tiedot ovat pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion lainvalvontaviranomaisten saatavilla.
3. Toisen jäsenvaltion keskitetylle asiointipisteelle esitettävissä tietopyynnöissä on täsmennettävä, onko pyyntö kiireellinen.

Näitä tietopyyntöjä pidetään kiireellisinä, jos kaikki asian kannalta merkitykselliset tosiseikat ja olosuhteet huomioon ottaen on objektiivisia perusteita uskoa, että pyydetty tiedot kuuluvat vähintään yhteen seuraavista luokista:

 - a) tiedot, jotka ovat välttämättömiä jäsenvaltion yleiseen turvallisuuteen kohdistuvan välittömän ja vakavan uhan ehkäisemiseksi;
 - b) tiedot, jotka ovat tarpeen välittömässä vaarassa olevan henkilön elintärkeiden etujen suojaamiseksi;

- c) tiedot, jotka ovat tarpeen sellaisen päätöksen tekemiseksi, johon voi liittyä vapaudenmenetyksenä pidettävien rajoittavien toimenpiteiden jatkaminen;
 - d) tiedot, jotka ovat vaarassa menettää merkityksensä, jos niitä ei toimiteta kiireellisesti.
4. Toisen jäsenvaltion keskitetylle asiointipisteelle esitettävien tietopyyntöjen on sisällettävä kaikki tarvittavat selitykset, jotta ne voidaan käsitellä asianmukaisesti ja nopeasti tämän direktiivin mukaisesti, mukaan lukien vähintään seuraavat tiedot:
- a) pyydettyjen tietojen erittely, joka on niin yksityiskohtainen kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuudella mahdollista;
 - b) kuvaus tarkoituksesta, jota varten tietoja pyydetään;
 - c) objektiiviset perusteet, joiden perusteella uskotaan, että pyydetty tiedot ovat pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion lainvalvontaviranomaisten saatavilla;
 - d) tarvittaessa selvitys tarkoituksen ja sen henkilön, jota tai niiden henkilöiden, joita tiedot koskevat, välisestä yhteydestä;
 - e) tarvittaessa syyt, joiden vuoksi pyyntöä pidetään kiireellisenä.
5. Toisen jäsenvaltion keskitetylle asiointipisteelle osoitetut tietopyynnöt on esitettävä jollakin niistä kielistä, jotka sisältyvät luetteloon, jonka pyynnön vastaanottava jäsenvaltio on laatinut ja joka on julkaistu 11 artiklan mukaisesti.

5 artikla

Tietojen toimittaminen keskitetylle asiointipisteelle esitettyjen pyyntöjen perusteella

1. Jollei tämän artiklan 2 kohdasta ja 6 artiklan 3 kohdasta muuta johdu, jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden keskitetyt asiointipisteet antavat 4 artiklan mukaisesti pyydetty tiedot mahdollisimman pian ja joka tapauksessa soveltuvin osin seuraavien määräaikojen kuluessa:
- a) kahdeksan tuntia sellaisia tietoja koskevien kiireellisten pyyntöjen osalta, jotka ovat pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion lainvalvontaviranomaisten saatavilla ilman tuomioistuimen lupaa;
 - b) kolme kalenteripäivää sellaisia tietoja koskevien kiireellisten pyyntöjen osalta, jotka ovat pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion lainvalvontaviranomaisten saatavilla, jos ne edellyttävät tuomioistuimen lupaa;
 - c) seitsemän kalenteripäivää kaikkien muiden kuin kiireellisten pyyntöjen osalta.
- Ensimmäisessä alakohdassa säädetyt määräajat alkavat hetkestä, jona tietopyyntö vastaanotetaan.
2. Jos pyydetty tiedot ovat 9 artiklan mukaisesti jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön nojalla saatavilla vasta, kun on saatu tuomioistuimen lupa, pyynnön vastaanottanut jäsenvaltio voi poiketa 1 kohdassa tarkoitetuista määräajoista siltä osin kuin se on tarpeen tällaisen luvan saamiseksi.
- Tällaisissa tapauksissa jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden keskitetyt asiointipisteet hoitavat molemmat seuraavista tehtävistä:
- i) ilmoittavat välittömästi pyynnön esittäneen jäsenvaltion keskitetylle asiointipisteelle tai tapauksen mukaan lainvalvontaviranomaiselle

odotettavissa olevasta viivästymisestä ja täsmentävät sen pituuden ja syyt;

- ii) pitävät sen ajan tasalla ja toimittavat pyydetty tiedot mahdollisimman pian tuomioistuimen luvan saamisen jälkeen.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden keskitetyt asiointipisteet toimittavat 4 artiklan mukaisesti pyydetty tiedot pyynnön esittäneen jäsenvaltion keskitetylle asiointipisteelle tai tapauksen mukaan lainvalvontaviranomaiselle kielellä, jolla kyseinen tietopyyntö on toimitettu 4 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos niiden keskitetyt asiointipisteet toimittavat pyydetty tiedot pyynnön esittäneen jäsenvaltion lainvalvontaviranomaiselle, ne lähettävät samanaikaisesti myös kopion tiedoista kyseisen jäsenvaltion keskitetylle asiointipisteelle.

6 artikla

Tietopyyntöjen epääminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden keskitetyt asiointipisteet kieltäytyvät toimittamasta 4 artiklan mukaisesti pyydettyjä tietoja ainoastaan, jos sovelletaan jotakin seuraavista perusteluista:

- a) pyydetty tiedot eivät ole pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion keskitetyn asiointipisteen ja lainvalvontaviranomaisten saatavilla;
- b) tietopyyntö ei täytä 4 artiklassa säädettyjä vaatimuksia;
- c) pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion kansallisessa lainsäädännössä edellytetty 9 artiklan mukainen tuomioistuimen lupa on evätty;
- d) pyydetty tiedot ovat muita kuin 10 artiklan i alakohdassa tarkoitettuihin henkilötietoryhmiin kuuluvia henkilötietoja;
- e) on objektiivisia perusteita olettaa, että pyydettyjen tietojen toimittaminen
 - i) on pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion keskeisten turvallisuusetujen vastaista;
 - ii) vaarantaa vireillä olevan rikostutkinnan onnistumisen; tai
 - iii) vahingoittaa perusteettomasti luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön elintärkeitä etuja.

Pyynnön epääminen koskee ainoastaan sitä osaa pyydettyistä tiedoista, johon ensimmäisessä alakohdassa esitetyt perustelut liittyvät, eikä sillä ole vaikutusta velvollisuuteen toimittaa muut tiedot tämän direktiivin mukaisesti.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden keskitetyt asiointipisteet ilmoittavat pyynnön esittäneen jäsenvaltion keskitetylle asiointipisteelle tai tapauksen mukaan lainvalvontaviranomaiselle epäämisestä ja perustelevat epäämisen 5 artiklan 1 kohdassa säädettyissä määräajoissa.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden keskitetyt asiointipisteet pyytävät pyynnön esittäneen jäsenvaltion keskitetyltä asiointipisteeltä tai tapauksen mukaan lainvalvontaviranomaiselta välittömästi lisäselvennyksiä, jotka ovat tarpeen sellaisen tietopyynnön käsittelemiseksi, joka muutoin olisi evättävä.

Edellä 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen määräaikojen kulumisen keskeytetään siitä hetkestä alkaen, jona pyynnön esittäneen jäsenvaltion keskitetty asiointipiste tai tapauksen mukaan lainvalvontaviranomainen vastaanottaa selvennyspyynnön, kunnes pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion keskitetty asiointipiste vastaanottaa selvennykset.

4. Edellä 3 ja 4 kohdassa tarkoitetut epäämiset, epäämisen perustelut, selvennyspyynnot ja selvennykset sekä kaikki muut tietopyyntöihin liittyvät toisen jäsenvaltion keskitetylle asiointipisteelle osoitetut tiedonannot on toimitettava kielellä, jolla pyyntö on esitetty 4 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

III luku

Muu tietojenvaihto

7 artikla

Tietojen oma-aloitteinen toimittaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden keskitetyt asiointipisteet tai lainvalvontaviranomaiset toimittavat omasta aloitteestaan kaikki saatavillaan olevat tiedot muiden jäsenvaltioiden keskitetyille asiointipisteille tai lainvalvontaviranomaisille, jos on objektiivisia perusteita uskoa, että tällaiset tiedot voisivat olla merkityksellisiä kyseiselle jäsenvaltiolle 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tarkoitusta varten. Tällaista velvoitetta ei kuitenkaan ole, jos kyseisiin tietoihin sovelletaan 6 artiklan 1 kohdan c, d tai e alakohdassa tarkoitettuja perusteluja.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos niiden keskitetyt asiointipisteet tai lainvalvontaviranomaiset antavat tietoja omasta aloitteestaan 1 kohdan mukaisesti, ne antavat tiedot jollakin pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion laatimaan ja 11 artiklan mukaisesti julkaistuun luetteloon sisältyvistä kielistä.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos niiden keskitetyt asiointipisteet tai niiden lainvalvontaviranomaiset toimittavat tällaisia tietoja toisen jäsenvaltion lainvalvontaviranomaiselle, ne myös lähettävät samanaikaisesti kopion näistä tiedoista kyseisen toisen jäsenvaltion keskitetylle asiointipisteelle.

8 artikla

Suoraan lainvalvontaviranomaisille esitettyihin pyyntöihin perustuva tietojenvaihto

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun keskitetyt asiointipisteet tai lainvalvontaviranomaiset toimittavat tietopyyntöjä suoraan toisen jäsenvaltion lainvalvontaviranomaisille, niiden keskitetyt asiointipisteet tai lainvalvontaviranomaiset lähettävät samaan aikaan, kun ne lähettävät tällaisia pyyntöjä, antavat tietoja tällaisten pyyntöjen perusteella tai lähettävät muita niihin liittyviä tiedonantoja, kopion niistä kyseisen toisen jäsenvaltion keskitetylle asiointipisteelle ja, jos lähettäjä on lainvalvontaviranomainen, myös oman jäsenvaltionsa keskitetylle asiointipisteelle.

IV luku

II ja III luvun mukaista tietojen toimittamista koskevat lisäsäännöt

9 artikla

Tuomioistuimen lupa

1. Jäsenvaltiot eivät saa vaatia tuomioistuimen lupaa II ja III luvun mukaiseksi tietojen toimittamiseksi toisen jäsenvaltion keskitetyille asiointipisteille tai lainvalvontaviranomaisille, jos tällaista vaatimusta ei sovelleta vastaavaan tietojen toimittamiseen niiden omille keskitetyille asiointipisteille tai lainvalvontaviranomaisille.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos niiden kansallisessa lainsäädännössä edellytetään tuomioistuimen lupaa tietojen toimittamiseksi toisen jäsenvaltion keskitetyille asiointipisteille tai lainvalvontaviranomaisille 1 kohdan mukaisesti, niiden keskitetyt asiointipisteet tai lainvalvontaviranomaiset toteuttavat välittömästi kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti kaikki tarvittavat toimenpiteet saadakseen tällaisen tuomioistuimen luvan mahdollisimman pian.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettut tuomioistuimen lupaa koskevat pyynnöt on arvioitava ja niistä on päätettävä toimivaltaisen oikeusviranomaisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

10 artikla

Henkilötietoja sisältäviä tietoja koskevat lisäsäännöt

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos niiden keskitetyt asiointipisteet tai niiden lainvalvontaviranomaiset antavat II ja III luvun mukaisesti tietoja, jotka ovat henkilötietoja

- i) toimitettavien henkilötietojen ryhmät rajoittuvat asetuksen (EU) 2016/794 liitteessä II olevan B jakson 2 kohdassa lueteltuihin luokkiin;
- ii) niiden keskitetyt asiointipisteet tai niiden lainvalvontaviranomaiset toimittavat samanaikaisesti ja mahdollisuuksien mukaan myös tarvittavat tiedot, joiden avulla toisen jäsenvaltion keskitetty asiointipiste tai lainvalvontaviranomainen voi arvioida henkilötietojen oikeellisuutta, täydellisyyttä ja luotettavuutta sekä sitä, missä määrin henkilötiedot ovat ajantasaisia.

11 artikla

Kieliluettelo

1. Jäsenvaltioiden on laadittava ja pidettävä ajan tasalla luettelo yhdestä tai useammasta unionin virallisesta kielestä, joilla niiden keskitetyt asiointipisteet voivat antaa tietoja tietopyynnön perusteella tai omasta aloitteestaan. Englannin kielen on sisällyttävä luetteloon.
2. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle nämä luettelot ja niiden mahdolliset päivitykset. Komissio julkaisee nämä luettelot ja niiden päivitykset *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

12 artikla

Tietojen toimittaminen Europolille

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun niiden keskitetyt asiointipisteet tai niiden lainvalvontaviranomaiset lähettävät tietopyyntöjä, antavat tietoja tällaisten pyyntöjen perusteella, antavat tietoja omasta aloitteestaan tai lähettävät muita niihin liittyviä tiedonantoja II ja III luvun nojalla, ne lähettävät samanaikaisesti myös kopion niistä Europolille siltä osin kuin tiedot, jotka liittyvät ilmoitukseen, koskevat rikoksia, jotka kuuluvat Europolin tavoitteiden piiriin asetuksen (EU) 2016/794 mukaisesti.

13 artikla

SIENA-sovelluksen käyttäminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun niiden keskitetyt asiointipisteet tai niiden lainvalvontaviranomaiset lähettävät tietopyyntöjä, antavat tietoja tällaisten pyyntöjen perusteella, antavat tietoja omasta aloitteestaan tai lähettävät muita niihin liittyviä tiedonantoja II ja III luvun tai 12 artiklan nojalla, ne tekevät sen SIENA-sovelluksen kautta.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden keskitetyllä asiointipisteellä ja kaikilla niiden lainvalvontaviranomaisilla, jotka voivat osallistua tämän direktiivin mukaiseen tietojenvaihtoon, on suora yhteys SIENA-sovellukseen.

V luku

Jäsenvaltioiden välisen tietojenvaihdon keskitetty asiointipiste

14 artikla

Perustaminen, tehtävät ja valmiudet

1. Kunkin jäsenvaltion on perustettava tai nimettävä yksi kansallinen keskitetty asiointipiste, joka on tämän direktiivin mukaisen tietojenvaihdon koordinoinnista vastaava keskusyksikkö.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden keskitetyllä asiointipisteellä on valtuudet hoitaa vähintään kaikki seuraavat tehtävät:
 - a) tietopyyntöjen vastaanottaminen ja arvioiminen;
 - b) tietopyyntöjen asianmukaiselle kansalliselle lainvalvontaviranomaiselle tai asianmukaisille kansallisille lainvalvontaviranomaisille kanavoiminen ja tarvittaessa tällaisten pyyntöjen käsittelyn ja tällaisten pyyntöjen perusteella tapahtuvan tietojen toimittamisen koordinoiminen niiden kesken;
 - c) tietojen analysoiminen ja jäsenteleminen, jotta ne voidaan toimittaa muiden jäsenvaltioiden keskitetyille asiointipisteille ja tarvittaessa lainvalvontaviranomaisille;
 - d) tietojen antaminen pyynnön perusteella tai omasta aloitteesta muiden jäsenvaltioiden keskitetyille asiointipisteille ja tarvittaessa lainvalvontaviranomaisille 5 ja 7 artiklan mukaisesti;
 - e) tietojen antamisen epääminen 6 artiklan mukaisesti ja tarvittaessa selvennyksien pyytäminen 6 artiklan 3 kohdan mukaisesti;

- f) tietopyyntöjen lähettäminen muiden jäsenvaltioiden keskitetyille asiointipisteille 4 artiklan mukaisesti ja tarvittaessa selvennyksien antaminen 6 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että

- a) niiden keskitetyllä asiointipisteellä on pääsy kaikkiin tietoihin, jotka ovat niiden lainvalvontaviranomaisten saatavilla, siltä osin kuin se on tarpeen keskitetyn asiointipisteen tämän direktiivin mukaisten tehtävien hoitamiseksi;
- b) niiden keskitetyt asiointipisteet hoitavat tehtäviään ympärivuorokautisesti ja seitsemänä päivänä viikossa;
- c) niiden keskitetyllä asiointipisteellä on tarvittava henkilöstö, resurssit ja valmiudet, mukaan lukien käännösvalmiudet, jotta se voi hoitaa tehtäviään asianmukaisesti ja nopeasti tämän direktiivin ja erityisesti 5 artiklan 1 kohdassa säädettyjen määräaikojen mukaisesti;
- d) oikeusviranomaiset, joilla on toimivalta myöntää 9 artiklan mukaisesti kansallisessa lainsäädännössä edellytetyt tuomioistuimen lupia, ovat keskitetyn asiointipisteen käytettävissä ympärivuorokautisesti ja seitsemänä päivänä viikossa.

4. Jäsenvaltioiden on kuukauden kuluessa keskitetyn asiointipisteensä perustamisesta tai nimeämisestä ilmoitettava siitä komissiolle. Niiden on tarvittaessa saatettava nämä tiedot ajan tasalle.

Komissio julkaisee nämä ilmoitukset ja niiden päivitykset *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

15 artikla

Kokoonpano

- 1. Jäsenvaltioiden on määritettävä keskitetyn asiointipisteensä rakenne ja kokoonpano siten, että se voi hoitaa tämän direktiivin mukaiset tehtävänsä tehokkaasti ja tuloksellisesti.
- 2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden keskitetyt asiointipisteet koostuvat sellaisten kansallisten lainvalvontaviranomaisten edustajista, joiden osallistuminen on tarpeen tämän direktiivin mukaisen riittävän ja nopean tietojenvaihdon varmistamiseksi, mukaan lukien ainakin seuraavat, siltä osin kuin asianomainen jäsenvaltio on asiaa koskevan lainsäädännön mukaisesti velvollinen perustamaan tai nimeämään tällaisia yksiköitä tai toimistoja:
 - a) asetuksen (EU) 2016/794 7 artiklalla perustettu Europolin kansallinen yksikkö;
 - b) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1862⁷³ 7 artiklan 2 kohdalla perustettu SIRENE-toimisto;

⁷³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2018/1862, annettu 28 päivänä marraskuuta 2018, Schengenin tietojärjestelmän (SIS) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä poliisiyhteistyössä ja rikosasioissa tehtävässä oikeudellisessa yhteistyössä, neuvoston päätöksen 2007/533/YOS muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1986/2006 ja komission päätöksen 2010/261/EU kumoamisesta (EUVL L 312, 7.12.2018, s. 56).

- c) direktiivin (EU) 2016/681 4 artiklan mukaisesti perustettu matkustajätietoyksikkö;
- d) Kansainvälisen rikospoliisijärjestön Interpolin perussäännön 32 artiklalla perustettu Interpolin kansallinen keskustoimisto.

16 artikla

Asianhallintajärjestelmä

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden keskitetyt asiointipisteet ottavat käyttöön sähköisen keskitetyn asianhallintajärjestelmän rekisteriksi, jonka avulla keskitetty asiointipiste voi hoitaa tämän direktiivin mukaisia tehtäviään, ja ylläpitävät sitä. Asianhallintajärjestelmässä on oltava vähintään kaikki seuraavat toiminnot ja valmiudet:
 - a) direktiivin 5 ja 8 artiklassa tarkoitettujen vastaanotettavien ja lähetettävien tietopyyntöjen sekä kaiken muun tällaisiin pyyntöihin liittyvän muiden jäsenvaltioiden keskitettyjen asiointipisteiden ja tapauksen mukaan lainvalvontaviranomaisten kanssa toteutettavan viestinnän, mukaan lukien 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja epäämisiä koskevat tiedot ja 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja selvennyspyyntöjä ja selvennysten antamista koskevat tiedot, tallentaminen;
 - b) keskitetyn asiointipisteen ja kansallisten lainvalvontaviranomaisten välisen viestinnän tallentaminen 15 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti;
 - c) muiden jäsenvaltioiden keskitetyille asiointipisteelle ja tarvittaessa lainvalvontaviranomaisille 5, 7 ja 8 artiklan mukaisesti toimitettujen tietojen tallentaminen;
 - d) direktiivin 5 ja 8 artiklassa tarkoitettujen vastaanotettujen tietopyyntöjen ja keskitetyn asiointipisteen saatavilla olevien tietojen, mukaan lukien 5 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan ja 7 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti toimitettuja tietoja sekä muut asianhallintajärjestelmään tallennetut tiedot, ristiintarkastus;
 - e) direktiivin 4 artiklassa tarkoitettujen vastaanotettujen tietopyyntöjen asianmukaisten ja nopeiden jatkotoimien varmistaminen erityisesti 5 artiklassa säädettyjen pyydettyjen tietojen toimittamista koskevien määräaikojen noudattamiseksi;
 - f) yhteentoimivuus SIENA-sovelluksen kanssa, jotta voidaan varmistaa erityisesti, että SIENA-sovelluksen kautta saapuva viestintä voidaan tallentaa suoraan asianhallintajärjestelmään ja että SIENA-sovelluksen kautta lähetettävä viestintä voidaan lähettää suoraan asianhallintajärjestelmästä;
 - g) tämän direktiivin mukaista tietojenvaihtoa koskevien tilastojen tuottaminen arviointi- ja seurantatarkoituksiin ja erityisesti 17 artiklan soveltamiseksi;
 - h) asianhallintajärjestelmään sisältyviin tietoihin liittyvien käyttöoikeuksien ja muiden käsittelytoimien kirjaaminen vastuuvastuuvelvollisuus- ja kyberturvallisuustarkoituksia varten.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kaikkia asianhallintajärjestelmään ja erityisesti sen rakenteeseen, hallintoon ja valvontaan liittyviä kyberturvallisuusriskejä hallitaan ja käsitellään harkitusti ja

tehokkaasti ja että mahdollistetaan riittävät suojatoimet luvattoman käytön ja väärinkäytön estämiseksi.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden keskitetyn asiointipisteen käsittelemiä henkilötietoja säilytetään asianhallintajärjestelmässä ainoastaan niin kauan kuin on tarpeen ja oikeasuhteista niihin tarkoituksiin nähden, joita varten henkilötietoja käsitellään, ja että ne poistetaan sen jälkeen peruuttamattomasti.

VI luku

Loppusäännökset

17 artikla

Tilastot

1. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle tilastot tämän direktiivin mukaisesta tietojenvaihdosta muiden jäsenvaltioiden kanssa kunkin vuoden maaliskuun 1 päivään mennessä.
2. Tilastojen on katettava vähintään
 - a) niiden keskitetyn asiointipisteen ja lainvalvontaviranomaisten esittämien tietopyyntöjen lukumäärä;
 - b) keskitetyn asiointipisteen ja lainvalvontaviranomaisten vastaanottamien tietopyyntöjen ja niiden tietopyyntöjen, joihin on vastattu, lukumäärä eriteltynä kiireellisten ja muiden kuin kiireellisten pyyntöjen mukaan ja eriteltynä muiden tiedot vastaanottavien jäsenvaltioiden mukaan;
 - c) direktiivin 6 artiklan mukaisesti evättyjen tietopyyntöjen lukumäärä eriteltynä pyynnön esittäneiden jäsenvaltioiden ja epäämisperusteiden mukaan;
 - d) niiden tapausten lukumäärä, joissa 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista määrärajoista on poikettu 5 artiklan 2 kohdan mukaisen tuomioistuimen luvan hankkimisen vuoksi, eriteltynä kyseiset tietopyynnot esittäneiden jäsenvaltioiden mukaan.

18 artikla

Raportointi

1. Komissio toimittaa viimeistään [voimaantulopäivä + 3 vuotta] Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, jossa arvioidaan tämän direktiivin täytäntöönpanoa.
2. Komissio antaa viimeistään [voimaantulopäivä + 5 vuotta] Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, jossa arvioidaan tämän direktiivin tuloksellisuutta ja tehokkuutta. Komissio ottaa huomioon jäsenvaltioiden toimittamat tiedot ja kaikki muut merkitykselliset tiedot, jotka liittyvät tämän direktiivin saattamiseen osaksi kansallista lainsäädäntöä ja sen täytäntöönpanoon. Komissio päättää tämän arvioinnin perusteella asianmukaisista jatkotoimista ja tarvittaessa myös lainsäädäntöehdotuksesta.

19 artikla

Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen muuttaminen

Muutetaan Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehty yleissopimus [21 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetusta päivästä] alkaen seuraavasti:

- i) Korvataan 39 artikla tällä direktiivillä siltä osin kuin kyseinen artikla liittyy tämän direktiivin 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun tietojenvaihtoon.
- ii) Kumotaan 46 artikla.

20 artikla **Kumoaminen**

Kumotaan puitepäätos 2006/960/YOS [21 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetusta päivästä alkaen].

Viittauksia kyseiseen puitepäätökseen pidetään viittauksina tämän direktiivin vastaaviin säännöksiin.

21 artikla **Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä**

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään [voimaantulopäivä + 2 vuotta]. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle.

Jäsenvaltioiden on sovellettava näitä säännöksiä kyseisestä päivästä alkaen. Niiden on kuitenkin sovellettava 13 artiklaa [voimaantulopäivä + 4 vuotta] alkaen.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säännöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

22 artikla **Voimaantulo**

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

23 artikla **Osoitus**

Tämä direktiivi on osoitettu jäsenvaltioille perussopimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja